

Krypty františkánskeho kostola v Skalici ako miesto posledného odpočinku

MARTIN HOFERKA

Crypts of the Franciscan Church in Skalica as a place of final rest

DOI: <https://doi.org/10.54937/kd.2025.16.Supp.112-148>

Abstract: The present study attempts to identify the persons who were buried in the Franciscan church in Skalica on the basis of available written and material sources. The Franciscan monastery with its church was one of the most important sacral buildings in the town since its foundation in the second half of the 15th century and was an important sepulchral space. Several epitaphs have been preserved from the earliest period. Several previously unknown epitaphs were also found when the floor was repaired in 1993. Some of them were also used secondarily. In addition, nearly two dozen crypts that were located in the nave of the church were identified and examined. In addition to these, there are others in the sanctuary, in the side chapel and at the calvary in front of the entrance to the church. From the available sources, it has been possible to identify over 300 persons who were buried in the Franciscan monastery, almost half of whom were lay persons who were not members of the order. My study also considers the circumstances under which civilians could be buried with the Franciscans, since the primary burial place in the city was the parish church with its cemetery.

Keywords: Town Skalica, Franciscans, Crypts, Burials, Testaments.

Úvod

Františkáni boli novým prvkom v skalickej stredovekej mestskej societe. Predstavovali alternatívu (a niekedy i konkurenciu) k farskému kostolu, duchovnému centru mesta, ktorý spravoval mestom zvolený farár. Pre rehoľníkov bol ich rádový kostol ústredným sakrálnym objektom, kde sa odohrávali všetky ich liturgické slávenia. Krypty chrámu slúžili ako miesto ich posledného odpočinku. Pre ostatných bol popri svojich špecifikách, ktoré vyplývali z františkánskej spirituality, druhou možnosťou v Skalici, kde mohli saturevať svoje duchovné potreby. (Samozrejme, okrem sviatostí krstu a manželstva, ktoré sa viažu na farský kostol). Okrem návštev bohoslužieb si i viacerí ne-rehoľníci, laici, zvolili františkánsky kostol za miesto svojho pochovania, ako je to na prvý pohľad zrejme zo zachovalých kamenných epitafov. V roku 1993 sa počas opráv v lodi chrámu odhalilo viacero krýpt a väčšinu z nich i preskúmali. V tomto príspevku sa chceme pokúsiť na základe materiálnych, ako i písomných prameňov identifikovať osoby, ktoré sú v týchto kryptách pochované.

Historický a stavebný vývoj kláštora do konca 18. storočia

Skalica so svojimi mestskými výsadami, ktoré získala v roku 1372 od Ľudovíta Veľkého, predstavovala významný komunikačný a obranný bod na uhorsko-

-moravskej hranici, zvlášť po odchode husitskej posádky v roku 1434. Skalický kláštor vznikol v tzv. druhej vlnе budovania františkánskych kláštorov prísnej observancie za podpory kráľa Mateja Korvína na území vtedajšieho Uhorska, ktorý chcel týmto krokom posilniť pohraničie a vytvoriť si tak silné zázemie pre svoju snahu o získanie svätováclavskej koruny. Do týchto kláštorov prichádzali bratia františkáni z južných oblastí Uhorska a Dalmácie, ktoré boli ohrozované Osmanmi. Prítomnosť františkánov v meste je doložená v roku 1442,¹ vznik terajšieho kláštora sa ale kladie do roku 1467, prípadne 1465.² V susedstve kláštora sa nachádzal mestský špitál sv. Alžbety, založený pred rokom 1414 Stiborom zo Stiboríc.³ Pred výstavbou kláštora žili bratia pravdepodobne v provizóriu, či už priamo v špitáli, alebo v jeho bezprostrednom okolí. Zakladateľmi kláštora mali byť zemepáni Brančského panstva Kropáčovci z Nevědomí, ktorí pochádzali z Moravy a panstvo získali od Mateja Korvína v roku 1470.⁴ V Maďarskom národnom múzeu sa zachovala časť epitafu Krištofa Kropáča z roku 1535, ktorý pôvodne pochádzal zo skalického františkánskeho kostola.⁵ Druhým fundátorom bol skalický kráľovský kapitán a sikulský župan Ján Torský (+1510), ktorého erb sa nachádza i na svorníku vo svätyni františkánskeho kostola a dodnes sa zachoval vo svätyni i jeho epitaf. K spoluzakladateľom kláštora boli v roku 1680 priradení – na základe ich podpory kláštora – i Coborovci, ktorí získali okolité panstvá Holíč, Šaštín a Ostrý Kameň až koncom 15. storočia. Kláštorňý kostol zasvätený Bolesnej Panne Márii – mimochodom najstaršie patrocinium (Sedem)bolesnej Panny Márie na Slovensku – bol slávnostne vysvätený vikárom Olomouckej diecézy Andrejom Brnenským 21. novembra 1484, výročie posviacky chrámu sa slávilo v druhú veľkonočnú nedeľu. Rovnako zo susednej Moravy pochádzal i prvý známy gvardián kláštora Mikuláš.

Skalický kláštor bol v rámci uhorskej františkánskej vikárie začlenený spolu s kláštorňmi vo Filakove a Hlohovci a zaniknutým kláštorom v terajšom Sajóvámosi do Sečianskej kustódie a po transformovaní vikárie na provinciu v roku 1517 sa stal súčasťou uhorskej františkánskej Provincie Najsvätejšieho Spasiteľa.

Následkom morovej epidémie v roku 1535, ktorej okrem jedného podľahli všetci obyvatelia kláštora, zostal skalický kláštor až do roku 1561 opustený. Po jeho opätovnom osídlení sa stal vďaka svojej bezpečnej polohe pred osmanskými výpadmi najpočetnejšie obývaným kláštorom provincie, sídlom provinciála a do roku 1680 pravidelným miestom uskutočňovania provinciálnych kapitúl. V kláštore bola zriadená rehoľná teologická škola, na ktorú od roku 1590 prispieval panovník 100 zl. zo skalického tridsiatku. Pod vplyvom politických zmien po bitke pri Moháči a reformácii, a po dočasnom zániku kláštora v Hlohovci, zoslalo zo Salvatoriánskej provincie v Uhorsku v roku 1581 len torzo štyroch kláštorov

¹ CHALOUPECKÝ, Václav (ed.). *Středověké listy ze Slovenska*. Bratislava : Učená společnost Šafaříkova, 1937, č. 15, s. 18 – 19.

² DRAHOŠOVÁ, Viera. (ed.). *Skalica*. Skalica : Mesto Skalica v spolupráci so Záhorským múzeom v Skalici, 2014, s. 677.

³ FEJÉR, Georgius (ed.). *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus et civilis X/7*. Buda, 1843, č. CLXI, s. 405 – 407.

⁴ Bližšie informácie o ich vzťahu k skalickému františkánskému kláštoru sa mi nepodarilo dohľadať.

⁵ RITOÓK, Ágnes. Náhrobný kameň Kryštofa Kropáča z Nevědomí a na Bzenci. In *Záhorie*, 2018, roč. 27, č. 4, s. 2 – 6; GAHÉR, František. *Historické nápisy z Nitrianskej stolice do roku 1650*. Bratislava : UK v Bratislave, 2023, s. 100 – 101.

(Skalica, Gyöngyös, Segedín a Șumuleu Ciuc). Hoci mesto a kláštor zostali ušetre-
né pred Osmanmi, bezprostredne sa ich dotýkali udalosti stavovských povstaní.
Počas Bočkajovho povstania v lete 1605 podnikli moravské vojská výpad proti
Skalici. Okrem spôsobenia požiaru, pri ktorom zhorela polovica mesta, vydranco-
vali i kláštor – ukradli alebo zničili knižnicu a paramenty. Bratia našli prechodné
útočisko – do roku 1607, keď sa opätovne vrátili do Skalice – v opustenom františ-
kánskom kláštore v Uherskom Hradišti, ktorý sa tak až do roku 1785 stal súčasťou
uhorskej františkánskej Provincie Najsvätejšieho Spasiteľa. Opätovne nakrátko
opustili skalický kláštor v roku 1622 pred bethléncami. Kláštor nezostal ušetre-
ný ani pred vojenskými udalosťami v súvislosti s protihabsburskými povstaniami
v rokoch 1645 a 1704. Nemenej nepriaznivo do života kláštora zasahovali i pomer-
ne časté požiare a morové epidémie. Po požiari v roku 1729 kláštor rozšírili a ba-
rokizovali. Napriek všetkým týmto kataklizmám môžeme 17. a 18. storočie, až do
obdobia josefínskych reforiem, pokladať za zlatý vek konventu. V tomto období
patril skalický kláštor ku konventom s najväčším počtom rehoľníkov, bol sídlom
najvýznamnejších inštitúcií Salvatoriánskej provincie a prekvitala v ňom teolo-
gická rádová škola pre novicov zo slovenskej a nemeckej jazykovej oblasti. Kláš-
tor sa pýšil jednou z najbohatších rádových knižníc v krajine, a to nielen v rámci
františkánskej rodiny. Po napoleonských vojnách v rokoch 1811 – 1817 slúžil ako
vojenská invalidovňa, zatiaľ čo bratia bývali v kláštore milosrdných bratov.⁶

Menší bratia sa svojou charizmou ľudových kazateľov a duchovných pastie-
rov vedeli priblížiť k väčšine obyvateľstva a dokázali osloviť aj najnižšie sociál-
ne vrstvy. Popri duchovnej činnosti v kláštore (predovšetkým spovedanie, ká-
zanie, vedenie Tretieho rádu sv. Františka), kam za nimi prichádzali ľudia, boli
sami bratia aktívni mimo kláštora. Putovali po okolí ako kazatelia, vypomáhali
ako kapláni v okolitých farnostiach, pôsobili ako dvorní duchovní zemepánov,
sprevádzali púte, navštevovali existujúce františkánske bratstvá pášikárov
(cordigerov).⁷ Živý kontakt s veriacimi udržiavali i prostredníctvom frátrov
„kveštárov“, ktorí pre kláštor zbierali almužny. „Kveštovací“ rajón skalického
kláštora do roku 1788 zahŕňal 162 lokalít v okolí Skalice, z toho 114 sa nachá-
dzalo na južnej Morave.⁸

Kláštor tvorí komplex budov s kostolom, situovaných pri severovýchodných
hradbách mesta, v blízkosti bývalej Strážnickej brány. Kostol Bolestnej Panny

⁶ O dejinách kláštora najmä FRIDRICH, Urban. *Historia seu compendiosa descriptio Provinciae Hungariae Ordinis S. P. Francisci*, 2. zv., Cassoviae : Typis Academicis Societatis Jesu, 1749, s. 18 – 22; GAJDOŠ, V. Jozef. Františkáni na Záhorí: Črta k dejinám františkánskeho kláštora v Skalici a Malackách. In *Almanach Spolku záhorských akademikov so sídlom v Malackách*. SZA : Malacky, 1938, s. 105 – 115; ŠÁTEK, Jozef. *Náboženské pomery v Skalici od reformácie do josefinizmu*. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1946, s. 34 – 42, 100 – 106; ZVARA, Edina. *Feren-cesek szakolcán a korai újkorban*. Budapest : METEM, 2012; BREZINA, Peter. *Harmonizujúce dielo františkánov v Skalici v 15. – 21. storočí*. Mokrá Háj : Ateliér knihy, 2012; MINDÁŠ, Miroslav. Františkánsky kostol a kláštor. In DRAHOŠOVÁ, Viera (Ed.). *Skalica*, s. 383 – 391; MINDÁŠ, Miroslav. Františkáni. In DRAHOŠOVÁ, Viera (Ed.). *Skalica*, s. 677 – 681.

⁷ Boli to laické bratstvá, ktoré vychádzali z františkánskej spirituality. Členovia, či už muži alebo ženy, sa usilovali viesť aktívny duchovný život, konať dobré skutky a venovať sa predovšetkým chorým a núdnym. Pod odevom nosievali konopný pletený opasok, podľa ktorého bol odvodený i ich názov.

⁸ HOFERKA, Martin. Františkáni v Skalici – duchovný a kultúrny odkaz. In *Záhorie*, 2016, roč. 25, č. 1, s. 10 – 18.

Márie vznikol na mieste staršej sakrálnej stavby, ku ktorej bolo na východnej strane lode s rovným stropom pristavené alebo rozšírené sanktuárium.⁹ V čase posviacky chrámu v roku 1484 mal kostol päť oltárov. Okrem hlavného, ktorý bol dedikovaný Bolestnej a Nanebovzatej Panne Márii, boli v chráme dve lodi štyri bočné oltáre. Na južnej strane Oltár sv. Jána Krstiteľa a apoštolov, jeho pendantom na severnej strane bol oltár venovaný františkánskym svätcom (sv. Františkovi z Assisi, sv. Antonovi Paduánskemu, sv. Bonaventúrovi, sv. Ľudovítovi IX. a sv. Bernardovi zo Sieny), mučeníkovi sv. Vavřincovi a všetkým svätým vyznávačom. Ďalej v lodi, pri vstupe z križovej chodby, sa nachádzal Oltár Najsvätejšieho Kristovho Tela a Všetkých svätých. Jeho náprotivkom bol mariánsky Oltár Narodenia Panny Márie a Všetkých sv. panien.¹⁰ Spolu s kostolom posvätili cintorín patriaci ku kláštoru.¹¹

V spojitosti s nepokojným začiatkom 17. storočia, ako i veľkým požiarom mesta v roku 1629 bol 3. februára 1631 konsekrovaný hlavný oltár chrámu.¹² Významnejšia úprava chrámu sa konala až v roku 1693, keďže kostol bol príliš tmavý.

Súčasná podoba kláštorného komplexu s kostolom je výsledkom barokovej prestavby po ničivých požiaroch mesta v rokoch 1729 a 1741. V roku 1732 sa začala výstavba nového traktu kláštora, v roku 1734 kláštor rozšírili o ďalšiu časť a napokon v roku 1752, keďže kláštor stále kapacitne nepostačoval, zväčšili ho o ďalšie krídlo. Súčasne s tým prebiehala i prestavba kostola. Zničený drevený strop chrámovej lode nahradila valená klenba, terajšiu podobu dostala i veža.

Kompletná renovácia sa dotkla i chrámového mobiliára. V roku 1743 zhotovili pod vedením stolára, príslušníka rádu, bratra Petra Graffa, a sochárov Františka Rebera z Uherského Brodu a Jozefa Sírnika nový hlavný Oltár Bolestnej Panny Márie. Až dodatočne, o dva roky neskôr, ho pozlátili a polychrómovali. Oltár bol až do jeho odstránenia v roku 1954 umiestnený vo svätyni, blízko víťazného oblúka. Priestor za hlavným oltárom, ktorý používali rehoľníci na chórové modlitby, upravili tak, že vytvorili oratórium na poschodí, kde bratia neboli rušení. Na prízemí vznikol v roku 1744 malý oltár pre bratov, označovaný ako oltár kajúcnikov (či chudobných) s piatimi spovednicami. Bočné oltáre v chrámovej lodi prechádzali úpravami až v 50. rokoch 18. storočia. Najskôr v roku 1751 vystavili na epištolárnej strane chrámu¹³, pri triumfálnom oblúku, Oltár sv. Antona Paduánskeho, spolu so železnou ohrádkou. Oproti nemu na evanjeliovej strane vztýčili v roku 1758 s podporou Lichtenštajnovcov nový Oltár sv. Františka Assiského až po tom, čo demontovali starý Oltár Čenstochovskej Panny Márie. Odkazom na starý oltár bolo zobrazenie čenstochovskej madony v nadstavcovej časti nového oltára. Vznik Oltára sv. Jána Nepomuckého, ktorý sa nachádza tiež na evanjeliovej strane kostola, spadá do roku 1760. Najmladším oltárom bol jeho pendant na

⁹ HLA VATÝ, Jozef. Výskum františkánskeho kostola v Skalici (5. časť). In *Záhorie*, 1994, roč. 3, č. 4, s. 20 – 22; Štátny archív v Trnave, pracovisko Archív Skalica (ďalej ŠATT, PA Skalica), HORÁKOVÁ, Valéria. *Skalica, františkánsky kostol, Kráľovská ulica. Etapizácia vývoja objektu*. Rukopis. Bratislava, 1993, s. 60 – 61, 63 – 72.

¹⁰ FRIDRICH, *Historia*, s. 21.

¹¹ Moravský zemský archív Brno (ďalej MZA Brno), fond (ďalej f.) E 24 Františkáni Uherské Hradište, k. 30, Kronika konventu, pars II., p. 106.

¹² Deň predtým konsekroval ten istý biskup Juraj Draškovič i farský Kostol sv. Michala spolu s hlavným oltárom a viacerými cechovými oltármi.

¹³ Epištolárna strana je pravá strana chrámu pri pohľade od vchodu chrámu smerom k svätyni. Ľavá strana chrámu je označovaná ako evanjeliová.

epištolárnej strane z roku 1761 zasvätený taktiež rádovému svätcovi Petrovi z Alcantary. Tento oltár vznikol na mieste staršieho Oltára sv. Jozefa.¹⁴ V tom istom roku vo svätyni, v rohu na evanjeliovej strane, postavili malý oltárik Čenstochovskej Panny Márie. Avšak ešte pred jeho umiestnením si prezreli v jeho blízkosti nachádzajúcu sa malú kryptu.¹⁵ Okrem týchto oltárov sa spomínajú ešte ďalšie dva oltáre. V roku 1709 postavili z milodarov v Kaplnke Panny Márie, ktorú dobový prameň označuje ako kaplnku mŕtvych kláštora, Oltár sv. Jána Nepomuckého. V roku 1762 je spomínaný v kaplnke už Oltár sv. Vendelína, podľa ktorého dostala nové pomenovanie. Rok predtým ho pozlátili.¹⁶ Ide o kaplnku, ktorá bola (i je) predsunutá vľavo pred vstupom do kostola. Vchod do kaplnky je však možný len z predsiene kostola. Oltár Panny Márie, ktorého existenciu v kaplnke máme doloženú ešte v roku 1788, zobrazoval Pannu Máriu podľa opisu uvedeného vo Zjavení sv. apoštola Jána ako ženu odetú slnkom a pod nohami mala mesiac.¹⁷

Prieskum krýpt v roku 1993

Pri rekonštrukcii kostola v roku 1993 objavili robotníci pod lavicami náhrobnú dosku z ružového kameňa a prehĺbeninu so zvyškami rakvy. Na základe toho pracovníci Záhorského múzea v spolupráci s viacerými inštitúciami vykonali prieskum v chrámovej lodi, kde objavili 17 krýpt. Z nich 14 preskúmali, zvyšné boli neprístupné.

¹⁴ Viac o vzniku týchto oltárov a ich ikonografickej výzdobe pozri: LUXOVÁ, Viera. Sochárska výzdoba františkánskeho kostola v Skalici. In *ARS*, 1-3/1999, s. 136 – 145.

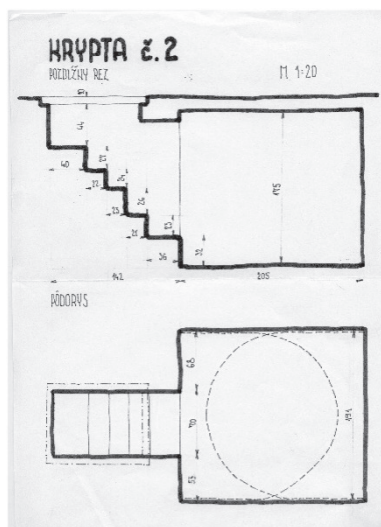
¹⁵ Štátny archív Bratislava (ďalej ŠA Bratislava), fond (ďalej f.), Fragmenty archívu kláštora františkánov v Skalici, Liber Memorabilium Conventus Szakolcensis... (ďalej LM), p. 30.

¹⁶ LM, p. 33; SASINEK, F. V. Z pamätnej knihy P. P. Františkánov v Uhor. Hradišti. In *Slovenský letopis pre históriu, topografiu, archaeologiu a ethnografiu*, roč. III., 1879, s. 151, 155.

¹⁷ Je to doskový obraz od neznámeho autora, dnes majetok SNG v Bratislave (inv. číslo O385), označený ako Epitaf (?) Imricha Czobora zo Skalice, datovaný do roku okolo 1520. Je možné, že ide o ten istý obraz, ktorý v 18. storočí považovali za milostivý mariánsky obraz a pred pádom Budína v roku 1541 ho priviezli do Skalice; https://www.webumenia.sk/dielo/SVK:SNG.O_385 [cit. 30. 3. 2024]; MZA Brno, f. E 24, k. 30, Kronika konventu, pars II., p. 107; Archív arcibiskupského úradu v Trnave (ďalej ABU Trnava), f. Vikariátny archív v Trnave, Kanonické vizitácie, sign. II. 103 Visitatio Ecclesiae Liberae Regiaeque Civitatis Szakolcensis, p. 245.

Obr. 1 Schéma vstupov do krypt
(Zdroj: Záhorské múzeum v Skalici)

Obr. č. 2 Zameranie krypty č. 2
(Zdroj: Záhorské múzeum v Skalici)

Krypty sa nachádzajú na celej ploche lode kostola, bez systematického usporiadania. Každá má osobitný vstup bez prepojenia s inou. Tvarovo okrem niekoľkých drobných odchýlok a veľkostí sú podobné. Vstup je po schodíčkoch cez obdĺžnikovú šachtu v podlahe, zaklenuté sú valenou klenbou. Postavené boli z tehál, eventuálne sa tehly skombinovali s kameňom. Okrem troch sú všetky súmerné s osou chrámu. Päť z nich (krypty č. 1, 3, 5, 11 a 13) bolo uzatvorených kamennými platňami s epitafmi, šiesty epitaf bol použitý ako schod pod Oltárom sv. Antona Paduánskeho. Už pri ich otvorení na základe zachovaných rakiev a kostrových ostatkov bolo zistené, že v kryptách bolo pochovaných okolo 30 osôb, mužov i žien, laikov i rehoľníkov. Maximálny počet v jednej krypte bol sedem (krypta č. 9), minimálny jeden (napr. krypta č. 5), niektoré boli ešte v zachovalom stave – dve boli vcelku –, iné už v pokročilom štádiu rozpadu. Truhly boli lichobežníkového prierezu, s maľovanými alebo klinkami vybijanými krížmi na vrchných doskách, prípadne s menom zosnulého a dátumom úmrtia, niektoré rakvy boli prikryté tmavou textíliou. Krypty boli používané opakovane, po zotlení boli zvyšky pozostatkov sústredené – zvyčajne v zadnej alebo bočnej časti hrobky – na jedno miesto.¹⁸

¹⁸ Z nepublikovanej nálezovej a výskumnej dokumentácie, ktorá je uložená v Záhorskom múzeu v Skalici, fond Rukopisy, č. 349, Výskum krypt vo františkánskom kostole v Skalici 1993 publikovali sériu článkov: DRAHOŠOVÁ, Viera – HLAVATÝ, Jozef – MINĐAŠ, Miroslav. Výskum františkánskeho kostola v Skalici. In *Záhorie*, 1993, roč. 2, č. 5 – 6, s. 26 – 28; MINĐAŠ, Miroslav. Výskum františkánskeho kostola v Skalici (2. časť). In *Záhorie*, 1994, roč. 3, č. 1, s. 16 – 18; MINĐAŠ, Miroslav. Výskum františkánskeho kostola v Skalici (3. časť). In *Záhorie*, 1994, roč. 3, č. 2, s. 12 – 13; MINĐAŠ, Miroslav. Heraldické náhrobníky zo Skalice. In *Heraldika na Slovensku*, Martin : SGHS, 1997, s. 94 – 99.

Krypty v kláštornej kostole – ich počet a vývoj

Mendikantské rehole sa zameriavali od stredoveku na privátnu starostlivosť o duše, pri živých formou spovedí alebo za zosnulých zádušnými sv. omšami. Bolo preto prirodzené, že kostol už od svojho vzniku slúžil ako miesto posledného odpočinku nielen rehoľníkom, ale i dobrodincom a s kláštorom spriazneným osobám.¹⁹ Marína Uhlíková vo svojom testamente z roku 1739 žiadala byť pochovaná u *P. Patru Franciscanu do sklepu*. Na ten úmysel im už dala 30 zl. Margita Mrázková vo svojom testamente z roku 1713 žiadala okrem pochovania v kláštore, aby jej rehoľa dala i materiál na rakvu, za čo františkánom odkázala dva vinohrady, 90 zl., čo jej dlžili, takmer celé zariadenie domu (*mohowité wgeczí aneb zwrsky*), časť sviec, ktoré mala doma a za 13 zl. založenú lúku, po jej vyplatení mali dostať peniaze.²⁰ Podobne na tom boli aj ostatné kostoly v meste. Čo do počtu pochovaných v kryptách, nepočítajúc pri kláštornej kostoloch rehoľníkov, farský Kostol sv. Michala a františkánsky kostol boli – ak to možno v tomto prípade tak povedať – najžiadanejším miestom uloženia tela a niekoľkonásobne prekonávali pavlínsky, jezuitský a karmelitánsky (od roku 1799 milosrdných bratov) kostol a taktiež populárnu Kaplnku sv. Anny (karner) na cintoríne pri farskom kostole. Tomu zodpovedal i malý počet krýpt v týchto chrámoch, s výnimkou farského chrámu so 14 kryptami.²¹

V roku 1707 františkáni stredom chrámovej lode a pred oltármi položili novú kamennú dlažbu. Obnovili Kaplnku Panny Márie s milostivým obrazom Madony, ktorú zachránili pred okupáciou Budína a postavená bola kostnica a kalvária s kryptou na kláštornej cintoríne.²² Historiograf Salvatoriánskej provincie Urban Fridrich v roku 1758 uvádza, že v kostole bolo 16 krýpt, v ktorých bolo pochovaných okolo 119 františkánov. Ďalšia krypta sa nachádzala v Kaplnke Panny Márie a sv. Jána Nepomuckého a napokon posledná 18. bola v Kaplnke Sv. križa, čo bola krypta pri kalvárii, pred vchodom kostola.²³ V zápisnici z kanonickej vizitácie skalickej farnosti z roku 1788 sa uvádza, že v kostole bolo viacero krýpt, z toho dve vo svätyni, tri v chrámovej lodi a štyri po stranách, ktoré sa však nepoužívali, okrem rádovej krypty za hlavným oltárom a krypty v Kaplnke sv. Vendelína. Aby túto kryptu i naďalej mohli používať v zmysle nových nariadení, prebúrali stenu, aby bol do krypty prístup z exteriéru.²⁴ Niektoré z krýpt vybudovali až pri rozsiahlej prestavbe v polovici 18. storočia. Apoštolský syndicus²⁵ kláštora

¹⁹ LUXOVÁ, Viera. Memento mori: formy náhrobnej skulptúry. In BURAN, Dušan a kol. *Gotika*. Bratislava : SNG, 2003, s. 329 – 330, 668 – 669 (2.2.13); POMFYOVÁ, Bibiana. Stredoveká architektúra žobravých reholí na Slovensku – stav výskumu a problémové okruhy. In KVASNICOVÁ, Magdaléna – ŠEREGI, Marek. (Eds.). *Architektúra kláštorov a rehoľných domov na Slovensku. Dejiny a pamiatková ochrana*. Bratislava : SPEKTRUM STU, 2018, s. 78.

²⁰ ŠATT, PA Skalica, fond (ďalej f.) Magistrát mesta Skalica (ďalej MMS), Testamenty, kartón (ďalej k.). Testamenta 651-850, N. 627 a k. Testamenta 1-160, N. 14.

²¹ HOFERKA, Martin. *Šaštínsky (vice)archidiakonát v 16. – 18. storočí*. Skalica : ZMS, 2011, s. 49 – 50.

²² MZA Brno, f. E 24, k. 30, Kronika konventu, pars II., p. 107.

²³ FRIDRICH, U. *Historia*, s. 22.

²⁴ ABU Trnava, f. Vikariálny archív v Trnave, Kánonické vizitácie, sign. II. 103 Visitatio Ecclesiae Liberae Regiae Civitatis Szabolcsensis, p. 245.

²⁵ Apoštolský syndikus bol laik, ktorého menoval predstavený rádu (napr. generál, provinciál, kustód) za správcu hmotných vecí, ktoré bratia dostávali či získavali – predovšetkým almužien a peňazí – a zabezpečoval ich hmotné potreby, pretože františkánska regula zakazovala vlastníctvo majetku. Syndikus spolu s manželkou a deťmi mal účasť na všetkých

Matej Záruba prispel v roku 1745 sumou 87 zl. na zlátenie hlavného oltára, za čo chcel byť pochovaný do krypty v Kaplnke sv. Jána Nepomuckého, ktorú dal vybudovať.²⁶ Pred sviatkom sv. Jozefa roku 1761 ukončili obnovu hrobky, ktorá sa nachádzala pod hlavným chórom na evanjeliovej strane vrátane jej vybielenia. V roku 1778 opravili praskliny múrov krypty pod Kaplnkou sv. Vendelína, ktorá je označovaná i ako nová krypta.²⁷ Reskriptom Jozefa II. bolo od apríla 1781 zakázané pochovávať v meste do krypt kostolov, ktoré nemali prístup z exteriéru. Rakvy sa nemali klásť do krypty voľne, ale každá mala byť umiestnená v osobitnom kolumbáriu (lat. celulae, loculamenta). Vo františkánskom kostole tak zostala možnosť pochovania v krypte pod Kaplnkou sv. Vendelína a v krypte pri kalvárii vo vstupnom dvore kláštora. V zmysle tohto výnosu ju upravili v máji 1781. Rehoľníci dostali výnimku a naďalej bolo možné ich pochovávať do rádovej hrobky za hlavným oltárom.²⁸ Už pri pohrebe pátra Gregora Hoppu vo februári 1778 pre sprísnené predpisy bolo jeho telo v rádovej krypte zamurované.²⁹ Kláštor mal i vlastný malý cintorín, kam pochovávali osoby, ktoré v kláštore žili bez toho, aby boli členmi rehole, ako napr. rôzni sluhovia a pomocníci pri kláštornom hospodárstve alebo chudobní ľudia, ktorí našli útočisko v kláštore.³⁰ Cintorín bol obohatený múrom a nachádzal sa pred vstupom do kláštora. Jeho súčasťou bola i kostnica. V roku 1798 všetky kosti z nej pochovali pri múre oproti majeru a bráne kláštora.³¹ Začiatkom 19. storočia sa nariadenie o kryptách už nedodržovalo. Na štedrý deň roku 1801 pochovali v krypte pri bočnom Oltári sv. Františka syndika kláštora, bývalého generála Jozefa Gvagányiho.³² Jeho vdova Katarína Selecká v októbri 1802 venovala kláštoru rôzne mentieky a 100 rýnskych zlatých, z ktorých sa mali slúžiť bohoslužby za jeho dušu. Napokon v novembri 1803 zomrela i ona a tiež ju pochovali do krypt u františkánov.³³ Oproti obdobiu pred jozefínskym zákazom z roku 1781 bolo pochovávanie laikov do krypt sporadické, i to len do 40. rokov 19. storočia.³⁴ Pri rehoľníkoch pretrvalo pochovávanie do krypt dlhšie. Až v 2. polovici 80. rokov 19. storočia začali i františkánov pochovávať na katolíckom cintoríne. Rehoľníkov nie vždy bolo možné pochovať v rádovej krypte. Brata Chryanta Stadlera pochovali v roku 1774 do krypty pred hlavným oltárom. Do krypty, do ktorej ho chceli pôvodne pochovať, to nebolo možné pre zápach z rozkladajúcich sa tiel.³⁵

duchovných privilégiách a výsadách bratov; HERBERMANN, G. Charles (Ed.). *The Catholic Encyclopedia*, zv. 14, , s. 836 – 837 [on-line]. Dostupné na internete: <https://ccel.org/ccel/herbermann/cathen14/cathen14.html?term=Apostolic%20Syndic> [14. 3. 2024]

²⁶ LM, p. 5.; ŠATT, PA Skalica, f. MMS, Testamenty, k. Testamenta 851-1000, N. 959.

²⁷ LM, p. 25, 177, 179.

²⁸ LM, p. 189; ŠATT, PA Skalica, f. MMS, sign. č. 19 (staré č. 89) Zápisnice zo zasadnutí senátu a volenej obce 1781-1786, p. 8a, 9a.; k. 115, MS 1781 adm., N. 10.

²⁹ LM, p. 7, 25, 173, 190.

³⁰ V roku 1760 na ňom pochovali jedného z ich služobníkov. Taktiež 10. novembra 1766 na ňom pochovali mladíka Jána z Moravy, ktorý bol u nich v službe; LM, p. 25, 82.

³¹ LM, p. 220.

³² V roku 1860 jeho telo exhumovali a uložili v rodinnej hrobke v rohovskom kostole; BAČA, Robert. Skalica a gróf Gvadanyi. In *Zborník Záhorského múzea* 6, Skalica : Záhorské múzeum v Skalici, 2011, s. 36 – 48.

³³ LM, p. 5, p. 223, 229, 242.

³⁴ LM, p. 497.

³⁵ LM, p. 33.

Vzťah farského a františkánskeho kostola v otázke pochováania

Vo farskom kostole mali vybudované súkromné alebo polosúkromné krypty viaceré najvýznamnejšie mestské rody a korporácie. Tento jav existoval i vo františkánskom kostole. V roku 1747 prispel Jakub Nohoniac na postavenie novej krypty 70 zl. V Kaplnke sv. Jána Nepomuckého mali pochovať Mateja Zárubu a jeho manželku Maximiliánu Majxnerimovú v krypte, ktorú nechali postaviť. Do krypty mali pochovať tiež jeho rodinu a potomkov. Na tento účel sa zaviazal pátrom sumou 300 zl. Prvú tretinu už františkánom splatil pravdepodobne pri pohrebe Anny Somodyovej, svojej prvej manželky alebo druhej ženy Maximiliány Majxnerimovej. Druhú stovku mala dať jeho tretia manželka Anna Slováčková po jeho smrti a poslednú časť vyplatiť pri ročnom výročí úmrtia. V prípade, že by medzičasom zomrela i ona, mali tak urobiť jeho dedičia. Z peňazí mali rehoľníci sláviť sv. omše za duše zomrelých z jeho rodiny. Jemu mali vystrojiť čestný pohreb ako zemanovi.³⁶

Možnosť nechať sa pochovať mimo farského kostola, k rehoľníkom, spôsobovalo trvalé napätie medzi farnosťou a rehoľami. Pri kanonickej vizitácii farnosti v roku 1756 vizitátor, šaštínsky archidiakon, biskup Anton Révai interpretoval vzájomný vzťah medzi farskými a rádovými chrámami v zmysle dobových právnych predpisov. Farský kostol mal prednostné právo pred všetkými chrámami farnosti. Veriaci si slobodne mohol vybrať miesto pochovania. Ak sa však niekto rozhodol pre iné miesto ako farský kostol alebo farský cintorín, mala sa rozlúčka so zosnulým najskôr konať vo farskom kostole s požehnaním farára. Až následne sa mohli konať bohoslužby aj v kláštornom kostole, nemali byť ale pompézejšie, ako vo farskom kostole. To sa týkalo i zvonenia za zosnulého. Výnimkou boli prípady, ak telo zosnulého zapáchalo alebo hrozil vplyvom teploty rýchly rozklad. Vtedy pohrebný sprievod zamieril priamo do kláštorného kostola. Pokrývky na rakvu mali primárne používať farské, nie kláštorné, alebo rôznych náboženských bratstiev. Príkaz sa vzťahoval i na františkánsky cintorín, kde sa nesmeli pochovávať osoby mimo kláštora, v opačnom prípade sa to pokladalo za porušenie práv farského kostola. Ako konštatoval vizitátor, tieto nariadenia sa v podstate zachovávali. V novembri 1760 pri pohrebe Kristíny Hubáčkovej, ktorú pochovali u františkánov do krypty pri Oltári sv. Františka, neboli dodržané stanovené predpisy, avšak skalický farár nemal námietky. Bolo to preto, lebo mala vo farskom kostole vlastnú kryptu a poplatok farskému kostolu zaplatila pri jej výstavbe. Naopak, pri pohrebe Maximiliány Mosnerovej, manželky Jozefa Blaškoviča, ktorú taktiež pochovali u františkánov, farár Peter Vince taxu vyžadoval. I pri pohrebe Maríny Štvrteckej sa platil poplatok farskému kostolu. Sporným bolo z pohľadu farára pochovanie žobráka Jána Riemera z Moravy do novej krypty kláštora. Gvardián ho 23. júna 1778 našiel zúboženého ležať na cintoríne a zobral ho do kláštora, kde sa oňho starali. Ten však zakrátko, 30. júna 1778, zomrel. Farár však uznal dobročinnosť a pohostinnosť kláštora.³⁷ Zvyčajne za pochovanie do krypty, bez rozdielu, v ktorom chráme, sa platilo 6 zl. a 4½ zl. za

³⁶ ŠATT, PA Skalica, f. MMS, Testamenty, k. Testamenta 851-1000, N. 959.

³⁷ LM, p. 31, 177.

veci potrebné k pohrebu.³⁸ Michal Horváth v roku 1780 vo svojom závete poručil 20 zl. na farský kostol s tým, aby mu odpustili poplatok za pokrývku na rakvu.³⁹

Niektoré identifikované osoby pochované u františkánov

Krátko po konsekrácii kostola v ňom bola v roku 1488 pochovaná Agnesa z Cuzesdorfu, čo vieme podľa zachovaného gotického epitafu. Z konca 15. storočia pochádza i torzo nájdeného epitafu, ktorý patrili Barbore z Vojslavíc (+ pred 1491?), manželke Mikuláša zo Záštrízl.⁴⁰ Tento pôvodom český rod v rozmedzí rokov 1442 – 1446 kúpil na Morave neďaleké Veselské panstvo s centrom vo Veselí nad Moravou. Po Mikulášovi z Vojslavíc (+ pred 1464) si panstvo v roku 1460 rozdelili jeho synovia Mikuláš (+ 1499) a Václav (+ 1499/1500). Ich sestra Barbora získala ako veno obce Vnorovy a Spinek (teraz súčasť Vnorov), ktoré predala svojmu bratovi Václavovi.⁴¹ Rodina bola katolícka a mala blízko k františkánom a ku kancelárovi Mateja Korvína veľkovaradínskemu biskupovi Jánovi Filipcovi (+1509). Sestra J. Filipca Zuzana, vdova po Duchkovi z Bydžova a z Kunovic, sa stala po roku 1485 druhou manželkou Václava z Vojslavíc. Filipec pravdepodobne podporoval i prestavbu farského chrámu v Skalici⁴² a je pochovaný v Uherskom Hradišti vo františkánskom kostole, ktorý založil v roku 1491 a do ktorého sa utiahol na sklonku svojho života. V tomto kláštore boli pochovaní i obidvaja vlastníci Veselského panstva bratia Mikuláš a Václav z Vojslavíc. Predpokladáme, že Barbora zomrela ešte pred založením františkánskeho kláštora v Uherskom Hradišti, a preto bola pochovaná v najbližšom františkánskom kláštore, v Skalici. Z roku 1500 pochádza neskorogotický epitaf neznámeho mestského kapitána Skalice. Tento náhrobný kameň z ružového mramoru opätovne použili z druhej strany na epitaf župana Abovskej stolice Františka Perínskeho (+1651), ktorý zomrel ako 42-ročný, a jeho manželky Heleny Vešeléniovej. Pri jeho adaptácii odrezali časť s menom kapitána. Ako už bolo zmienené, v roku 1510 našiel posledný odpočinok v kostole i jeden zo zakladateľov kláštora Ján Toryský.⁴³ Ďalším významným rodom, ktorý si zvolil kláštorný kostol za miesto svojho odpočinku, bol rod Becenci. Z roku 1593 je zachovaný nástenný epitaf Pavla Becenciho (+1593)

³⁸ LM, p. 24-25, 30; ABU Trnava, f. Vikariálny archív v Trnave, Kanonické vizitácie, sign. I. 3.1 Kanonické vizitácie, Visitatio canonica ecclesiarum et parochiarum archidiaconatus Saassvariensis 1756, p. 59-63; ŠA Bratislava, f. Zbierka cirkevných matrik, Rímskokatolícka cirkev Skalica (ďalej Matriky Skalica), Inv. č. 2013, s. 499 [on-line]. Dostupné na internete <<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939F-BC33-C?i=551&cc=1554443&cat=1467769>> [15. 3. 2024]

³⁹ ŠATT, PA Skalica, f. MMS, Testamenty, k. Testamenta 161-300, N. 275.

⁴⁰ Na zachovanej časti je vyobrazený štít s tromi cimburiami a turnajovou prilbou. Po obvodov fragment nápisu [...]Jura * nobilis* us * domi(n)e* barba.

⁴¹ POKLUĐA, Zdeněk. Rytíři z Vojslavic. In *Malovaný kraj*, 1997, roč. 33, č. 2, s. 5; FUTÁK, Peter – PLAČEK, Miroslav. Vznik a středověké proměny Veselí (1201-1527). In PLAČEK, Miroslav a kol. *Veselí nad Moravou. Město na řece času*. Veselí nad Moravou : Město Veselí nad Moravou, 2011, s. 112 – 124; PLAČEK, Miroslav – FUTÁK, Peter. Málo známý pozdně gotický náhrobník Apolónie z Vojslavic. In DÁŇOVÁ, Helena – MEZIHORÁKOVÁ, Klára – PRIX, D. (Eds.). *Artem ad vitam. Kniha k poctě Ivo Hlobila*. Praha : Artefactum, 2012, s. 237 – 242.

⁴² SASINEK, František, Vířazoslav. Starožitnosti Skalice. In *Slovenský letopis pre historiu, topografiu, archaeologiu a ethnografiu*, 1877, roč. 2, zošit 4, s. 265 – 266.

⁴³ Najnovšie i s uvedenou literatúrou opis epitafu publikovala MÁJKOVÁ, Terézia. Epigrafické pamiatky v Skalici. In *Slovenská archivistika*, 2022, roč. 52, č. 1, s. 99 – 100 a podobne GAHÉR, František. *Historické nápisy z Nitrianskej stolice do roku 1650*, s. 92.

a jeho matky Kristíny Lorántovej (+1577). Je možné, že v kostole bol pochovaný i jej manžel Klement Becenci (+1589). Obidvaja, Pavol Becenci i jeho matka Kristína zomreli veľmi mladí, on vo veku 21 rokov a ona ako 25-ročná.⁴⁴ V kostole boli pochovaní i príslušníci rodu Berger (Perger). Zachovalo sa torzo epitafu cisárskeho historiografa a literáta Eliáša Bergera (Pergera) z Grünpergu a jeho synovca Petra Bergera (Pergera). Eliáš sa do Skalice prisťahoval v roku 1622. Od roku 1624 bol mestským senátorom, v rokoch 1627 – 1630 a 1631 – 1637 mešťanostom, v rokoch 1630 – 1631 dokonca richtárom. Za svoje služby v prospech panovníka získal úrad skalického kráľovského tridsiatnika, ktorý zastával až do svojej smrti 16. októbra 1644. Jeho manželka Katarína zomrela 11. mája 1635.⁴⁵ V posledných rokoch života ho v úrade zastupoval Peter Berger (Perger). Ten chcel byť taktiež pochovaný v kryptách, pri kostiach svojho strýka. Vo svojom závete z 27. mája 1652 odkázal kláštoru 200 rýnskych zlatých a dve zastavené role v hodnote 100 zl. V prípade, že by ním rod vymrel, tretina jeho majetku mala pripadnúť kláštoru.⁴⁶ Pri epitafe Ján Rokytaja a jeho manželky Alžbety Baršoňovej z roku 1648, ktorý taktiež objavili pri rekonštrukcii v roku 1993, sa vyskytlo niekoľko nezrovnalostí. Jeho prvou manželkou bola Barbora Kerestúryová. S druhou manželkou, ktorá ho prežila, Alžbetou Baršoňovou sa zosobášil 31. marca 1646. Od začiatku 30. rokov 17. storočia až do roku 1668 pôsobil v mestskej správe ako správca špitála, mestský kapitán, kontrolór, no najdlhšie ako senátor mesta. Zomrel 10. októbra 1668. Dospelosti sa dožili jeho deti Anna, Ján a Katarína.⁴⁷ Najmladším z epitafov je náhrobok rodiny Hervaj a Mikuláša Buzásiho z roku 1672. Ján Hervaj ako skalický mešťan nechal v kostole františkánov 9. októbra 1637 pochovať svojho potomka.⁴⁸

Z ďalších, ktorí sú pochovaní vo františkánskych kryptách, sa zmieňme o manželoch Štefanovi Štepanovičovi a Anne Štvrteckej. Jeho rod, ktorý v roku 1669 získal nobilitáciu od Leopolda I., pochádzal z Dojča. Jeho prvou manželkou bola Ilona Teberiová, druhou zmieňovaná Anna Štvrtecká, ktorá zomrela v roku 1762. Š. Štepanovič pôsobil v Skalici ako mestský senátor a apoštolský syndikus františkánov. Bol štedrým mecénom náboženských rádov a cirkevných stavieb, predovšetkým skalických karmelitánov, farských kostolov v Skalici a v Dojči a, samozrejme, františkánov. V prospech karmelitánov založil tri základiny. V roku 1755 to bola omšová základina 100 zl. na 6 sv. omší ročne za neho a jeho manželku. Na

⁴⁴ ŠATT PA Skalica, f. Jozef Šátek, k. 2 Bal-Be, Beczency; FEDERMAYER, Frederik. Klement Literat Beczency (a archontológia zástupcov palatínskych miestodržiteľov). In *Historický časopis*, roč. 59, 2011, č. 3, s. 493 – 513; FEDERMAYER, Frederik. Kráľovskí úradníci a šľachta v pomoháčskom období. In DRAHOŠOVÁ, Viera (Ed.). *Skalica*. s. 873 – 879.

⁴⁵ Jej testament je datovaný 21. marca 1635; ŠATT PA Skalica, f. MMS, sign. č. 183 (staré 16) Zápisnica testamentov (Liber testamentorum, divisionum et transactionum) 1617-1695, p. 129-129v.

⁴⁶ ŠATT PA Skalica, f. MMS, Testamenty, k. Testamenta 451-650, N. 621; FRIMOVÁ, EVA. Eliáš Berger (1562 – 1644), cisársky historiograf a *poeta laureatus*. In *Historický časopis*, 2014, roč. 62, č. 3, s. 393 – 413; DRŠKA, Richard. *Mestská správa Skalice do roku 1711*. Skalica : Záhorské múzeum v Skalici, 2016, s. 215 – 223; FEDERMAYER, Frederik. Kráľovskí úradníci a šľachta v pomoháčskom období. In DRAHOŠOVÁ, Viera (Ed.). *Skalica*. s. 873 – 879.

⁴⁷ ŠATT PA Skalica, f. MMS, 183, p. 373v-374v; f. Jozef Šátek, k. 36 Reha-Ru, rod Rokitai; DRŠKA, Richard. *Mestská správa Skalice do roku 1711*. Skalica : Záhorské múzeum v Skalici, 2016, Menný register na s. 308.

⁴⁸ ŠATT PA Skalica, f. Jozef Šátek, k. 13 Hav-Ho, rod Hervaj.

ten istý účel, rozšírený o jeho deti, založil v roku 1764 ďalšiu fundáciu v sume 600 zl. a napokon v roku 1772 v zmysle závetu zložili jeho dedičia 100 zl. na fundáciu pre olej do lámp pri Oltári sv. Anny. Tento nový oltár nechal postaviť v blízkosti loretánskej kaplnky v karmelitánskom kostole a k nemu dal zhotoviť striebornú a mosadznú lampu, do ktorých sa mal každý utorok kupovať olej hradený zo základiny. Navyše 100 zl. odkázal aj priorovi kláštora P. Ignácovi Kesovi a 10 zl. istému nemenovanému rehoľníkovi. Odkaz v prospech skalického farského kostola z pôvodných 50 zl. navýšil v dodatku testamentu na 100 zl. a kostolu do Dojča – v roku 1734 sa zaslúžil o prístavbu predsieni – venoval 50 zl. Dojčskému farárovi odkázal 20 zl., za čo mal za jeho dušu odsľúžiť Requiem a pomodliť sa *Libera me*, ako i pri výročí jeho smrti zazvoniť zvonmi a pomodliť sa za neho. Františkánom venoval základinu v hodnote 300 zl., z toho 100 zl. už vyplatil osobne. Ako almužnu venoval 30 zl. bratom do *Czalokey*⁴⁹ a 15 zl. pavlínskemu konventu sv. Anny v Skalici. Pamätal i na obyvateľov mestského chudobinca, každému jednému chovancovi venoval zlatku a každému žobrákovi, ktorý sa zúčastní na jeho pohrebe, sa malo dať 5 grajciarov. Na pohreb určil 120 zl. a to tak, aby sa pri každom oltári⁵⁰ konali za neho tri sv. omše. Na výročie jeho smrti sa mali taktiež konať bohoslužby za jeho dušu, na čo dal 100 zl. V prípade, že by zvýšilo, mali sa za zvyšné konať bohoslužby za jeho rodinu. Matej Záruba, ktorý bol tiež apoštolským syndikom kláštora, požadoval v deň pohrebu alebo v najbližšie dni odsľúžiť za jeho dušu 50 sv. omší a každému žobrákovi, ktorý sa na nich zúčastní, sa malo dať po 5 gr. Rovnaký počet sv. omší a odmenu pre nich určil i na výročie jeho smrti. Popri omšovej základine 300 zl. pre františkánov venoval peniaze jezuitom – i na ich mariánske bratstvo, ktorého bol v mladosti členom, karmelitánom a pavlínom. Rodine okrem iného odkázal medené bubny, ktoré kúpil v Brne a mal ich uschované v kláštore pavlínov. Rodina si ich mala podľa jeho želania uložiť u františkánov a v prípade potreby ich mali jeho potomkovia bratom požičať.⁵¹

Možnosti a okolnosti pochovania v kláštore

Každý, kto sa chcel nechať pochovať u františkánov, zanechal im v závete istú časť svojho majetku. Bolo to od pár zlatých až po niekoľko stoviek, v závislosti od veľkosti majetku poručiteľa. Veľmi často to bývalo formou omšových základín, z úrokov ktorých sa mali v stanovenom čase konať bohoslužby na určený úmysel. Splnenie poslednej vôle garantovali svedkovia závetu, obyčajne z mestskej rady. Neopomínali ani iné cirkevné spoločenstvá v meste i mimo mesta (pútnické miesta, rodné farnosti), mestský chudobinec, ako i náboženské bratstvá, ktorých boli členmi. Najčastejšie v testamentoch obyvateľov Skalice nachádzame odkazy v prospech farského kostola a františkánov. Za nimi nasledujú karmelitáni s pavlínmi, najmenej odkazov bolo v prospech jezuitov. K týmto reholiam patrili i náboženské bratstvá, ktoré sa združovali v ich kostoloch.⁵² Taktiež boli v závetoch často uvádzané i požiadavky na pohreb. Marína Kovarikova, ktorú mali

⁴⁹ Pravdepodobne ide o Žitný ostrov.

⁵⁰ Z testamentu nie je zrejmé, či ide o farský alebo františkánsky kostol.

⁵¹ ŠATT PA Skalica, f. MMS, Testamenty, k. Testamenta 851-1000, N. 959.

⁵² Jezuiti viedli bratstvo Umierajúceho Krista, bratstvo posvätného ruženca a mariánske, pôvodne vyhradené študentom. Karmelitáni mali škapuliarske bratstvo a františkáni bratstvo sv. Františka. S farským kostolom bolo späté bratstvo sv. Urbana a bratstvo Božieho Tela.

pochovať do krýpt k františkánom, vyčlenila vo svojom testamente v roku 1761 na pohreb 100 zl. Z toho mali vyplatiť farárovi, ako bolo zvykom, za sv. omšu i za použitie pluviálu⁵³, obidvom kaplánom za dve sv. omše, organistovi a spevák-om, za zvenenie na zvonoch. K peniazom, ktoré zvýšia po ich vyplatení, sa malo doložiť na 100 zl. a z toho sa mal františkánom zaplatiť pohreb, spev a bohosluž- by a zádušné sv. omše.⁵⁴ Katarína Huťová, najskôr manželka Michala Horvátha, teraz Ladislava Jančíka určila v testamente z roku 1808 na pohrebné trovy 100 zl. a žobrákom mali rozdať 50 zl. Okrem toho odkázala po 50 zl. farskému kostolu i kostolu milosrdných bratov. Za to, že ju pochovávajú františkáni do krypty pri Kalvárii, venovala im omšovú základinu v sume 100 zl.⁵⁵ Bola to pomerne vysoká suma, keďže jednoduchý pohreb v tom čase vyšiel na necelých 13 zl.⁵⁶ Zuzana Trnovská ako členka františkánskeho bratstva sv. Františka, pre ktoré odkázala jednu prikrývku, žiadala v závete z roku 1734, aby páter direktor bratstva dal na jej rakvu vľajku a prikrývku⁵⁷, čo potvrdili i nálezy v roku 1993. Vo františkán- skom rúchu pochovávali nielen rehoľníkov, ale i podľa želania osoby, ktoré boli s rádom duchovne zviazané. V roku 1767 sa dal v rehoľnom habite pochovať do krypty pri oltári Čenstochovskej Panny Márie mestský radný a vedúci tridsiatko- vého úradu Michal Erdőgh. Na zádušné sv. omše odkázal kláštore 100 zl.⁵⁸

Záver

Skalický františkánsky konvent zohrával nezastupiteľné miesto v sepulkrálnej kultúre mesta. Spomedzi ostatných rehoľných chrámov predstavoval význam- nú alternatívu k farskému kostolu a cintorínu. V roku 1993 identifikovali v lodi kostola 17 krýpt. Okrem nich som v písomných prameňoch našiel zmienky aj o ďalších kryptách a kláštornom cintoríne, kde sa tiež pochovávalo. Na základe zmieňovaných prameňov sa mi podarilo identifikovať vyše tri stovky osôb, z toho takmer polovica neboli príslušníci rádu, ktorí si františkánsky kláštor zvolili za miesto svojho posledného odpočinku. Boli to väčšinou ľudia, ktoré mali počas svojho života nejaké väzby na kláštor, či už ako členovia františkánskych ná- boženských združení alebo ako dobrodinci rehole. Vzhľadom na finančné náro- ky súvisiace s pochovaním do krýpt patrili k solventnejším obyvateľom mesta, častokrát s funkciami v mestskej správe alebo so šľachtickým pôvodom.

Tabuľka: Zoznam osôb pochovaných v kláštore

V tabuľke je uvedený zoznam osôb pochovaných vo františkánskom kláštore na zá- klade písomných a hmotných prameňov. Osoby, pri ktorých sa nedalo jednoznačne potvrdiť, že sú naozaj v kláštore pochované, sú uvedené kurzívou. Pri niektorých

⁵³ Plášť používaný pri liturgii.

⁵⁴ ŠATT PA Skalica, f. MMS, Testamenty, k. Testamenta 851-1000, N. 906.

⁵⁵ ŠATT PA Skalica, f. MMS, Testamenty, k. Testamenta 1606-1745, 1788-1866, s. n.

⁵⁶ V testamente Evy Martinovej, vdovy po Michalovi Perovskom je zachovaný účet za jej pohreb z februára 1806 vo výške 12 zl. 35 gr. Cena za jednotlivé rozpísané položky: fará- rovi 1 zl., za polhodinové zvenenie zvonmi pred pohrebom 45 gr., za *prepus*? 7 gr., za pri- krývadlo na rakvu 24 gr., zemné 10 gr., hudobníkom 1 zl., nosičom 1 zl. 30 gr., hrobárovi 36 gr., za truhlu 6 zl., Danihelikovi 1 zl., chlapcom za nesenie kríža a sv. vody 3 gr.; ŠATT PA Skalica, f. MMS, Testamenty, k. Testamenta 1001-1150, N. 1020.

⁵⁷ ŠATT PA Skalica, f. MMS, Testamenty, k. Testamenta 301-450, N. 375.

⁵⁸ LM, p. 96.

poznáme presné miesto pochovania, pri niektorých vieme iba to, že boli pochovaní u františkánov (označené ako OFM) a predovšetkým pri reholníkoch až do 60. rokov 18. storočia sa neuvádza žiadny údaj. Väčšina z nich bola s najväčšou pravdepodobnosťou pochovaná v bratskej krypte za hlavným oltárom.

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1488, 13. IX.	Agnesa z Cutzesdorfu			epitaf (Gahér ⁵⁹ , č. 33; Májková ⁶⁰ , č. 3)
pred 1491	Barbora z Vojslavic			epitaf (Gahér, č. 48; Májková č. 5)
1500	bývalý kapitán mesta Skalice		epitaf bol sekundárne použitý pri krypte č. 1	epitaf (Gahér, č. 42; Májková č. 4)
1510, 10. I.	Ján Toryský (Tharzai)	zakladateľ kostola, sikulský župan		epitaf (Gahér, č. 53; Májková č. 6)
1535	Krištof Kropáč z Nevědomí	zakladateľ kostola	nie je isté, či bol i v kláštore pochovaný	epitaf (Gahér, č. 67), MNM Budapest
1577, 4. XI.	Kristína Lorantová	matka Pavla Becenciho		epitaf (Gahér, č. 99; Májková č. 7)
1593, 14. IX.	Pavol Becenci			epitaf (Gahér, č. 99; Májková č. 7)
1612, 3. V.	P. ⁶¹ Peter Gyöngyösi	gvardián		katalóg ZA ⁶² ; katalóg SI ⁶³
1613, 1. VI.	F. ⁶⁴ Dionýz Savoli			katalóg ZA; katalóg SI
1625, 30. VI.	F. Matej Schval			katalóg ZA; katalóg SI
1625, 7. VI.	P. František Briglovič	vikár		katalóg ZA; katalóg SI

⁵⁹ GAHÉR, František. *Historické nápisy z Nitrianskej stolice do roku 1650*, Bratislava : UK v Bratislave, 2023.

⁶⁰ MÁJKOVÁ, Terézia. Epigrafické pamiatky v Skalici. In. *Slovenská archivistika*, roč. 52, 2022, č. 1, s. 88 – 136.

⁶¹ P.- člen františkánskej rehole, páter, kňaz.

⁶² Slovenská národná knižnica, Literárny archív, sign. RHKS 483 Catalogus Patrum et Fratrum Almae Provinciae Hungariae Sanctissimi Salvatoris... [Žilina], 1757-1878.

⁶³ Slovenská národná knižnica, Literárny archív, sign. RHKS 388 Catalogus Patrum et Fratrum Almae Provinciae Hungariae SS. Salvatoris... [Skalica?] 1600-1878

⁶⁴ F. – člen františkánskej rehole, fráter, laický brat.

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1627, 8. IV.	P. Juraj Seleveni	provinciálny kustód, vikár		katalóg ZA; katalóg SI
1635	Ján Thaurac a jeho manželka Anna		krypta č. 11	epitaf (Gahér, č. 151; Májková č. 10)
1636, 31. III.	F. Ondrej Győngyösi			katalóg ZA; katalóg SI
1640, 19. VIII.	P. Ján Varady	3. minister provincie		katalóg ZA; katalóg SI
1644, 16. X.	Eliáš Berger (Perger)	literát, skalický tridsiatnik		epitaf (Májková č. 25)
1645, 11. IX.	P. František Citharak	zomrel počas moru		katalóg ZA; katalóg SI
1645, 15. IX.	P. Ján Skalický (Szakolczensis)	zomrel počas moru		katalóg ZA; katalóg SI
1645, 19. VIII.	F. Klement Skalický (Szakolczensis)	zomrel počas moru		katalóg ZA; katalóg SI
1645, 27. IX.	P. František zo Sv. Bedikta (a S. Benedisto)	bývalý minister provincie, mor		katalóg ZA; katalóg SI
1645, 27. IX.	F. Bonaventúra Šaštínsky (Sassceniensis)	klerik, novic, zomrel počas moru		katalóg ZA; katalóg SI
1645, 27. IX.	F. Michal Jaszlovicsnsis	zomrel počas moru		katalóg ZA; katalóg SI
1645, 28. IX.	P. Alexej Kremnický (Cremnsiensis)	zomrel počas moru		katalóg ZA; katalóg SI
1645, 29. IX.	F. Inocent Bohe-mus	klerik, zomrel počas moru		katalóg ZA; katalóg SI
1648	Ján Rokytaj a jeho manželka Alžbeta Baršoňová			epitaf (Gahér, č. 174; Májková č. 13)
1651, 24. I.	František Perínsky a jeho manželka Helena Vešelé-niová		krypta č. 1	epitaf (Gahér, č. 179; Májková č. 15)
1652, po 27. V.	Peter Berger (Perger)	synovec Eliáša Bergera		epitaf (Gahér, č. ; Májková č. 25)

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1652, pred 12. X.	Ján Tarek	rytier	OFM	MMS, č. 183, p.266a-267a
1654, 24. I.	P. Mihal Somlay	2x minister provincie		katalóg ZA; katalóg SI
1654, 3. IV.	F. Martin Bogdanoczy	laik		katalóg ZA; katalóg SI
1657, 7. IX.	P. Bonifác Bogdanóczy			katalóg ZA; katalóg SI
1660, 22. VI.	F. Fabián Hradstiensis	laik		katalóg ZA; katalóg SI
1660, 31. VIII.	F. Andrej Stumer	laik		katalóg ZA; katalóg SI
1661, 3. VIII.	F. Melchior Kirinus (Kirinacs)	klerik		katalóg ZA; katalóg SI
1664 23. XI.	P. Pavol Urbanovič	kustód provincie		katalóg ZA; katalóg SI
1664, 27. IX.	P. Peter Urbanovič	bývalý provinciál		katalóg ZA; katalóg SI
1666, 16. II.	F. Cyril Hradstiensis			katalóg ZA; katalóg SI
1666, 7. I.	P. Vojtech Napajedelszky			katalóg ZA; katalóg SI
1672, 24. VIII.	F. Timotej Ujhely	laik		katalóg ZA; katalóg SI
1672, 4. I.	P. Modest Orzechovszky			katalóg ZA; katalóg SI
1672	Mikuláš Buzáši		krypta č. 5; hrobka rodiny Harvajovcov	epitaf (Májková č. 18)
1673, 8. I.	F. Narcis Miller	klerik		katalóg ZA; katalóg SI
1674, 28. IX.	F. Bonaventúra Nitraj			katalóg ZA; katalóg SI
1676, 30. IX.	P. František Kosini	bývalý definítor		katalóg ZA; katalóg SI
1677, 24. I.	F. Ignác Skala			katalóg ZA; katalóg SI

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1678, 10. II.	P. Cyriak Miškovič			katalóg ZA; katalóg SI
1679, 20. IX.	F. Imrich Bajči	klerik, novic		katalóg ZA; katalóg SI
1679, 3. VI.	F. Bazil Horvath			katalóg ZA; katalóg SI
po 1680, 3. IX.	Michal Gerici	zomrel počas moru	krypta manželky	MMS ⁶⁵ , č. 183, p. 431-431a
1680, pred 12. XI.	Anna Šimonovičová	manželka Michala Gericiho	vlastná krypta	MMS, č. 183, p. 422-423a
1681, 11. VIII.	F. Hyacint Bič			katalóg ZA; katalóg SI
1681, 9. V.	F. Vojtech Dušek (Dubek)	klerik		katalóg ZA; katalóg SI
1682, 27. XI.	F. Joachim Pri-trszky			katalóg ZA; katalóg SI
1687, 18. X.	P. Bernard Lit-teráti			katalóg ZA; katalóg SI
1687, 20. V.	F. Gabriel Mužik			katalóg ZA; katalóg SI
1687, 27. X.	P. Placid Letoch (Latoch)	kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1689, 17. IX.	F. Anton Brünner (Briczmer)			katalóg ZA; katalóg SI
1690, 8. V.	P. Narcis Šilha	lektor filozofie		katalóg ZA; katalóg SI
1691, 17. I.	F. Paschal Viškov-szky			katalóg ZA; katalóg SI
1692, 3. III.	P. Josef Holý			katalóg ZA; katalóg SI
1696, 9. XI.	P. Cyprian Fidicen	študent teológie		katalóg ZA; katalóg SI

⁶⁵ Štátny archív v Trnave, pracovisko Archív Skalica, fond Magistrát mesta Skalica, č. 183 (staré 16) Zápisnica testamentov (Liber testamentorum, divisionum et transactionum) 1617-1695.

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1698, 21. III.	P. Mikuláš Mihálik	kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1698, 6. III.	P. Hieronym Prokopovič			katalóg ZA; katalóg SI
1699, 19. VI.	F. Sebastián Faill			katalóg ZA; katalóg SI
1701, 19. III.	P. Klement Nagy	lektor Svätého písma		katalóg ZA; katalóg SI
1701, 21. III.	P. Jakub Veibel (Vaybel)	sakristián		katalóg ZA; katalóg SI
1701, 24. II.	F. Adam Jedličska			katalóg ZA; katalóg SI
1702 29. XII.	P. Akursius Turčányi			katalóg SI
1702, 9. X.	F. Ivo Valenta			katalóg ZA; katalóg SI
1704, 29. XI.	F. Josef Svaighart			katalóg ZA; katalóg SI
1706, 10. VII.	F. Imrich Szilagyi	študent teológie		katalóg ZA; katalóg SI
1707, 14. IX.	P. Václav Stane- nius (Stanetius)	vikár, chór magister		katalóg ZA; katalóg SI
1709, 2. III.	F. Didak Lipszky			katalóg ZA; katalóg SI
1710, 21. XII.	P. Ján Lonszky	kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1712, 20. IV.	P. Jozef Hon	zomrel v Kátove		katalóg ZA; katalóg SI
1712, 3. IX.	F. Didak Galgóczy			katalóg ZA; katalóg SI
1713, pred 18. IV.	<i>Pavol Pograny</i>		<i>krypta</i>	<i>testament⁶⁶ N. 637</i>

⁶⁶ Štátny archív v Trnave, pracovisko Archív Skalica, fond Magistrát mesta Skalica, Testamenty.

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1715, 14. I.	Ján Sidelský		OFM	matrika ⁶⁷
1715, 9. II.	František Bellicay	50-ročný	OFM	matrika
1717, 10. V.	Margarita Kmetová?	vdova, 70-ročná	OFM	matrika
1717, 21. VI.	Anna, dcéra Gašpara Bartlmena		OFM	matrika
1717, 26. IX.	P. Cyprián Ruprecht	študent sv. písma		katalóg ZA; katalóg SI
1718, 17. XI.	P. Bartolomej Rozboril	kvardián		katalóg ZA; katalóg SI
1718, 21. VIII.	F. Samuel Žiška	klerik, študent teológie		katalóg ZA; katalóg SI
1718, 22. V.	P. Mikuláš Vaverka	kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1718, 26. II.	P. Vít Vavrinkovič	kvardián		katalóg ZA; katalóg SI
1718, 8. XI.	N. Boldiska	vdova, cca 50-ročná	OFM	matrika
1719, 13. IV.	Mária Ramočajová	cca 5-ročná	OFM	matrika
1719, 14. IV.	P. Daniel Koričanský			katalóg SI
1719, 31. V.	Anna Mária, dcéra Františka Marsinaya	cca 2-ročná	OFM	matrika
1719, 7. VI.	Terézia Jankovičová	cca 1-ročná, dcéra Františka Jankoviča	OFM	matrika
1720, IX.	Eva Bokrošová	barónka	v kostole u OFM	matrika
1721, 10. IX.	P. Filip Bradáč	lektor, emeritný provinciál		katalóg ZA; katalóg SI
1721, 23. I.	Judita Parviová	70-ročná	OFM	matrika

⁶⁷ Štátny archív Bratislava, fond Zbierka cirkevných matrik, Rímskokatolícka cirkev Skalica, inv. č. 2012, inv. č. 2013, inv. č. 2017, inv. č. 2018.

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1721, 23. III.	F. Dominik Pátek			katalóg ZA; katalóg SI
1721, 9. VI.	Ján Velkes	doktor pražskej univerzity, 60-ročný	OFM	matrika
1721, máj	Anna Mária Geriová	27-ročná	OFM	matrika
1721, máj	Barbora Medňanská	barónka, manželka baróna Melchiora Sandora	OFM	matrika
1721	Margeta Mráziková	vdova po Jánovi Brezovičovi		testament N. 14
1722, 14. IV.	Mathias Horácky (Honcki)	46-ročný	OFM	matrika
1722, 14. IV.	Simeon Gaube	80-ročný	OFM	matrika
1722, 31. III.	P. Hieronym Frank			katalóg ZA; katalóg SI
1722, 4. VIII.	P. Rudolf Hubik			katalóg ZA; katalóg SI
1723, 4. VI.	Ján Chrástel	80-ročný	OFM	matrika
1725, 26. IV.	Juraj Svrlník		OFM	matrika
1725, júl	Eva, manželka Imricha Tarnóczyho		OFM	matrika
1727, 23. IX.	P. Rafael Pátek			katalóg ZA; katalóg SI
1727, marec	Anton Gastl	pochádzal zo Šaštína, 42-ročný	OFM	matrika
1727, marec	Elena? Vagyovská	55-ročná	OFM	matrika
1728, 16. IV.	P. Ján Abrahámffy	kazateľ, vyše 20 rokov trpezlivo znášal slabosť		katalóg ZA; katalóg SI
po 1730, 28. VII.	Mária Slováčková	manželka Martina Borbáza	OFM	testament N. 43

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1732, 2. VII.	Ján Szügo	syn Jána Szüga, 2-týždňový	OFM	matrika
1732, 29. VII.	Ján Chrástel	richtár, 38-ročný	OFM	matrika
1732, 4. XII.	Juraj Kruky (Kuky?)	91-ročný	OFM	matrika
1733, 14. IV.	Zuzana Trnovská	vdova po Andrejovi Kršľovičovi, cca 80-ročná	OFM	testament N. 375; matrika
1733, 23. XI.	Barbora Chrástelová	dcéra Jána Chrástela, 19-ročná	OFM	matrika
1733, január	František Mar-sinay	56-ročný	OFM	matrika
1734, jún	Martin Augustíni	cca 60-ročný	OFM	matrika
1734, september	Katarína Püsti-niová	slobodná, cca 60-ročná	OFM	matrika
1736, 9. IV.	Marína Senová (Srnová)	vdova po Jánovi Ma-líkoví, cca 56-ročná	OFM	testament N. 511 a N. 764; matrika
1737, 15. IV.	Katarína, manžel-ka Juraja Kubička, pastiera oviec	z majerov, 55-ročná	OFM	matrika
po 1737, 18. VI.	Anna Kučerová	vdova po Adamovi Misarovičovi	krypta	testament N. 512
1737, august	Ignác Žigmund Szaloky	syn Alexandra Szalokyho, 4-dňový, pokrstený	OFM	matrika
1738, 15. VIII.	Ján Pinkasz	syn Petra Pinkasza, 5-ročný	OFM	matrika
1739, 1. V.	P. Matúš Vankovič			katalóg ZA; katalóg SI
1739, 22. IX.	Ján Pinkasz	mestský senátor, 58-ročný	OFM	matrika
1739, august	Štefan Blaškovič	mestský senátor, 73-ročný	OFM	matrika

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1740, 27. III.	Marína Chorvato- vičová	vdova po Andrejovi Püstiny (Pöscenyi), 74-ročná	OFM	testament N. 659; matrika
1740, pred 13. II.	Anna Vodičková	manželka Františka Pavlovského	OFM	testament N. 660; matrika
1741, 10. V.	Kristína Blaháč- ková	manželka Jána Vale- koviča, 54-ročná	OFM	testament N. 1054; matrika
1741, marec	Ján Fridrichovič	66-ročný	OFM	matrika
1741, marec	Marína Uhlíková	manželka Juraja Pro- cházku, 70-ročná	OFM	testament N. 655 a N. 657; matrika
1742, 21. III.	F. Juraj Černý			katalóg ZA; katalóg SI
1742, de- cember	Juraj Tarkvič	48-ročný	OFM	matrika
1742, pred 9. XI.	Kristína Čerková	vdova po Pavlovi Pachalovi, 60-ročná	OFM	testament N. 663; matrika
1744, 9. V.	Ján Valekovič	mešťan	OFM	matrika
1745, 2. III.	Ažbeta Daňková	62-ročná	OFM	matrika
1746, 24. IX.	Anna Dobiszová	dcéra Pavla Dobisza, 1/4-ročná	OFM	matrika
1746, 25. III.	Marína Kiršlovi- čová	vdova po Jurajo- vi Tarkovičovi, 80-ročná		testament N. 843; matrika
1746, apríl	Michal Zatlúkal	25-ročný	OFM	matrika
1746, pred 20. XII.	Ján Malý		krypta	testament N. 519 a N. 521
1748, 26. IV.	Tomáš Lukaščík	70-ročný	OFM	testament N.449; matrika

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1748, 30. III.	Eva Užovičová	vdova po Františkovi Zongorovi, 100-ročná	OFM	testament N. 858 a N. 950; matrika
1748, 31. I.	P. František Bober	dlhoročný kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1748, jún	Valentín Majthény	58-ročný	OFM	matrika
1749, 13. XI.	František Blaškovič	24-ročný	OFM	matrika
1749, 14. XII.	F. Modest Kutny	laik		katalóg ZA; katalóg SI
1749, 15. VI.	F. Juraj Slamošik	študent teológie, klerik		katalóg ZA; katalóg SI
1749, 30. VII.	F. Vojtech Szervei (Szirvay)	študent teológie, klerik		katalóg ZA; katalóg SI
1749, 31. X.	P. Augustín Pistoris	kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1750, 25. VI.	Jakub Dobeš	zo Štíboru, 81-ročný	OFM	matrika
1751, 5. VI.	Ján Hubáček (Hubaczi)	slobodný, 52-ročný	krypta	testament N. 255; matrika
1752, 20. II.	P. Vít Opát			katalóg ZA; katalóg SI
1753, december	Ján Erdek	syn Michala Erdeka, 2,5-ročný	OFM	matrika
1754, 1. X.	Ján Štetina (Štěpina)	slobodný, pivovarník, 50-ročný	krypta	testament N. 778; matrika
1754, 16. VIII.	Katarína Slováčková	panna	OFM	matrika
1754, 20. II.	P. Leopold Kerpain	vikár a kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1754, 31. V.	F. Gerard Kutny	laik		katalóg ZA; katalóg SI
1757, 3. IV.	Andrej Červenka	mestský senátor, 79-ročný	krypta	testament N. 105; matrika
1758, 28. V.	P. Eustach Holasek	kazateľ		katalóg SI

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1758, po 16. apríli	Alžbeta Radyová	vdova po Jurajovi Fialovi	krypta	testament N. 169; matrika
1759, 19. VII.	F. Tobiáš Perla	46-ročný		katalóg ZA; katalóg SI
1759, 4. IX.	P. Konštantín Vačovský	dlhoročný kvardián, kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1759, 4. V.	Marína Katarína Bosnay	manželka mestského senátora a kapitána Jána Pocsucha, 64-ročná	OFM	matrika
1760, 13. II.	Maximiliána Mosnerová	manželka Jozefa Blaškoviča, 25-ročná	krypta kaplnky sv. Jána Nepomuckého	LM ⁶⁸ , p. 23
1760, 16. XI.	Kristína Salixová	vdova po Pavlovi Hubáčkovi, 77-ročná	krypta pri oltári sv. Františka Assiského	LM, p. 24; matrika
1760, 18. I.	Alžbeta Savelka	vdova, 81-ročná	krypta	LM, p. 23; matrika
1760, 2. XII.	F. Matej Zezulka	krajcír, správca pivníc	krypta pred hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 25
1760, 30. VIII.	P. Celestín Tesarik	kazateľ, sakrista		katalóg ZA; katalóg SI
1760, po 13. II.	Martin Filúš	vyše 80-ročný, slúžil v kláštore	krypta cintorína pred vstupom do kostola	LM, p. 23
1761, 10. VIII.	Pavol Michalovič	63-ročný	krypta oproti kazateľnici	LM, p.30; matrika
1761, 13. XII.	F. Henrich Brenner		krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 31
1761, 14. IV.	P. Castulus Brener	kazateľ	krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 25
1761, 14. VIII.	Marína Kucka	vdova po Pavlovi Macháčkovi, 68-ročná	krypta	testament N. 534; matrika
1761, leto	Katarína Kalvinová		krypta oproti oltára sv. Jána Nepomuckého	LM, p. 30

⁶⁸ Štátny archív Bratislava, fond Fragmenty archívu kláštora františkánov v Skalici, Liber Memorabilium Conventus Szkolczensis...

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1762, 24. II.	P. Ján Prochászka	prokurátor	krypta pred hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 31
1762, 26. IV.	Ján Skrivánek	13 rokov pracoval ako záhradník v kláštore	krypta pri kalvárii	LM, p. 31
1762, 3. VI.	Maximiliána Majxnerimová	manželka Mateja Záruby, 70-ročná	krypta v kaplnke sv. Vendelína	testament N. 956; LM, p. 33; matrika
1762, 30. III.	Marína Štvrtecká	manželka Štefana Štepanoviča	krypta pred oltárom sv. Antona; krypta č. 2	LM, p. 32; matrika
1763, 15. V.	P. Donulus Knizl (Kneisl)	kazateľ, kvardián a novicmajster	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 49
1763, 2. IX	Václav Kubica		krypta medzi oltármi sv. Františka a sv. Antona, pod schodom	LM, p. 44; Testament N. 385
1763, 9. VIII.	Marína Jedličková		krypta pred hlavným oltárom	LM, p. 51
1764, 23. I.	P. Šimon Závodný	porážka	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 55
1764, 25. IX.	Alžbeta Bosnaiová	vdova po Jánovi Chrástelovi, 70-ročná	krypta	LM, p. 69; matrika
1764, 6. III.	F. Mikuláš Ružička	pracovný	krypta pri oltári sv. Františka Assiského	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 56
1764, 7. III.	P. Bonaventúra Csakvary	lektor	krypta pri oltári sv. Františka Assiského	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 56
1766, 28. V.	Angelína Majthényová	vdova po Valentínovi Majthénym, 82- (84)-ročná	krypta pred hlavným oltárom	LM, p. 80; matrika
1766, 6. X.	Matej Záruba	bývalý richtár a mestský senátor, 70-ročný	krypta	testament N. 959; LM, p. 82; matrika
1766, 7. III.	Anna Dostálová	vdova po Pavlovi Igristovi, 78-ročná, terciárka	krypta pod chórom, na pravej strane	testament N. 148; LM, p. 78; matrika
1767, 23. VI.	Michal Erdögh	60-ročný, tridsiatnik a senátor	krypta pri oltári Čenstochovskej Panny Márie	LM, p. 96

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1767, 27. XI.	Karol Perovský	emeritný mestský senátor, 72-ročný	OFM	testament N. 674; matrika
1768, 23. XII.	P. Albanus Barina	kazateľ	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 105
1769, 10. VIII.	Fr. Nicasius Ferar			katalóg ZA; katalóg SI
1769, 14. I.	Anna Bajanová	matka P. Paulína Bajana, 78-ročná	krypta pred oltárom sv. Františka Asis-ského	LM, p. 106
1769, 2. IV.	P. Ambróz Vaďura	kazateľ, 76 ročný	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg SI; LM, p. 108
1770, 9. IV.	Štefan Štepanovič	91-ročný	krypta pred oltárom sv. Antona; krypta č. 2	Testament N. 787; LM, p. 118; matrika
1771, 11. IV.	Karol Kinský	bývalý komorník olomouckého biskupa	krypta v strede chrámovej lode (krypta č. 9 alebo 10)	LM, p. 126
1771, 3. II.	F. Peter Kraus			katalóg SI
1771, pred 15. V.	Karol Ferdinand von Lünspersg	cisársky rytier	OFM	testament N. 389
1772, 25. VII.	P. Felix Koczi	bývalý kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1772, 7. IX.,	F. Alexander Ružička	krajčír		katalóg ZA; katalóg SI
1772, 8. V.	F. Izidor Sumer	vrátnik, vyše 70-ročný	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI
po 1772, 24. VII.	Michal Lužický		OFM	testament N. ⁶⁹
1773, 15. IX.	Ján Belay		krypta uprostred kostola	testament N. 55, LM, p. 134; matrika
1773, 30. X.	P. František Beren-valler	lektor teológie a písma		katalóg ZA; katalóg SI

⁶⁹ Testament je bez čísla.

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1773, 30. XI.	Kristína Pöscyniová	vdova po Karolovi Perovskom, 78-ročná	krypta pri bráne oproti vstupu	testament N. 677; LM, p. 135; matrika
1774, 2. V.	F. Jakub Cajner	laik		katalóg SI
1774, 21. I.	F. Chryanthus Stadler		krypta pred hlavným oltárom	LM, p. 135
1774, 4. XII.	P. Pavol Salajka	kazateľ, bývalý kvardián	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 151
1775, 1. V.	Michal Fost	konvertita, zomrel v kláštore	cintorín kláštora	LM, p. 153
1775, 19. XII.	Ján Štetina	richtár, apoštolský syndikus kláštora, 61-ročný	krypta pri hlavnom oltári	LM, p. 157; matrika
1776, 1. VI.	Kominár		krypta pri kalvárii	LM, p. 161
1776, 13. II.	F. Libor Mikulovič		bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI
1776, 13. VIII.	Anna Slováčková	vdova po Matejovi Zárubovi, 74-ročná	krypta v kaplnke sv. Vendelína	testament N. 964; LM, p. 162; matrika
1777, 1. IX.	F. Primus Schvitavancz (Szhilavancz)	klerik, študent teológie		katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 159
1778, 18. X.	F. Elígius Horník (Hosník)		bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 178
1778, 20. X.	P. Kamil Macháček	kazateľ	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 178
1778, 23. II.	P. Gregor Hoppa	kazateľ, pred smrťou duchovný v Radošovciach	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 173
1778, 30. VI.	Ján Riemer	pochádzal z Moravy	nová krypta	LM, p. 177
1778, 5. XII.	Anna Veselá	dcéra Pavla Veseleho, mestského senátora, 19-ročná	nová krypta	LM, p. 179, matrika
1778, 6. IV.	F. Simon Filuš	vrátnik	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 174

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1779, 10. I.	Juraj Topič	pomocník v kláštore vyššie 20 rokov	nová krypta	LM, p. 182
1779, 14. IV.	P Serefín Písek	strážca chrámu, kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1779, 21. VI.	P. Guido Veselý		bratská krypta za hlavným oltárom	LM, p. 184
1779, 23. III.	Ján Kersnerič (Gersnerič)	kapitán a vojenský komisár, 63-ročný	nová krypta pod kaplnkou sv. Ven- delína	LM, p. 182; matrika
1779, 27. I.	Julína Mudichová	vdova po Michaelovi Erdeghovi (Eorge- ghovi), 50-ročná	nová krypta pod kaplnkou sv. Ven- delína	testament N. 150; matrika; LM, p. 182
1779, 29. III.	Matej Chalúpka	21-ročný	nová krypta pod kaplnkou sv. Ven- delína	LM, p. 183; matrika
1780, 23. XII.	Terézia Zárubová	manželka Pavla Dobiša, 56-ročná	krypta pod kaplnkou sv. Vendelína	LM, p. 189; matrika
1780, 27. II.	Michal Horváth	kožušník, 65-ročný	krypta pod kaplnkou sv. Vendelína	testament N. 275; LM, p. 186; matrika
1780, 31. VII.	P. Emil Fialka	organista		katalóg ZA; katalóg SI
1781, 18. IV.	P. Martin Kirle (Khirle)	kazateľ, lektor		katalóg ZA; katalóg SI
1781, 20. IV.	P. Inocent Rychlík	kazateľ, učiteľ v nor- málnej škole		katalóg ZA; katalóg SI
1782, pred 30. X.	František Marsinai		krypta	testament N. 547
1783, 26. XII.	Alžbeta Štefano- vičová	vdova po Jánovi Štetinovi, 70-ročná	krypta pod kaplnkou sv. Vendelína	LM, p. 198; matrika
1783, 30. III.	F. Rajmund Prell- ner (Prollner)	krajčír	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg SI; LM, p. 197
1784, 1. II.	P. Dominik Horák		bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 199
1784, 29. XII.	Fr Vendelín Brauner	filozof		katalóg SI

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1785, 8. IV.	P. Anton Presl	lektor, 68 ročný, 52 OFM	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 205
1788, 27. VII.	Pavol Dobiš	mydliar, 67-ročný	krypta pod kaplnkou sv. Vendelína	LM, p. 210; matrika
1788, 3. III.	P. Severín Kratochvíla	kazateľ, 70 ročný, 51 OFM, porážka	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 209-210
1788, 8. III.	P. Dionýz Krivka	kazateľ, 69-ročný		katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 210
1791, 16. II.	P. Leonardus Hüller	definítor provincie, kvardián		katalóg SI
1792, 2. IV.	P. Godfríd Hubalik			katalóg ZA; katalóg SI
1794, 25. VIII.	Anton Pavelka	59-ročný	krypta pod kaplnkou sv. Vendelína	LM, p. 215; matrika
1794, 27. X.	P. Kristín Gransky			katalóg ZA; katalóg SI
1794, 5. XI.	P. Michal Erdély	kazateľ, emeritný definítor		katalóg ZA; katalóg SI
1795, 15. VII.	P. Eustach Blahutka	lektor sv. písma		katalóg ZA; katalóg SI
1795, 19. VI.	Ladislav Kubovič	syndicus kláštora, 42-ročný	krypta pod kaplnkou sv. Vendelína	LM, p. 215; matrika
1796, 3. X.	P. Ernest Melicharčík	kazateľ	pravdepodobne krypta č. 9	katalóg ZA; katalóg SI
1797, 19. XI.	F. Izidor Bida			katalóg ZA; katalóg SI
1799, 14. I.	F. Joachim Maczalik			katalóg SI
1799, 28. II.	F. Andrej Adamy			katalóg ZA; katalóg SI
1800, 22. XII.	F. Václav Bečka	68-ročný		katalóg SI
1800, 8. X.	P. Ignác Jedlička	bývalý kazateľ, 87-ročný		katalóg ZA; katalóg SI
1801, 1. VI.	P. Pius Štvrtecký	sakristián		katalóg ZA

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1801, 11. II.	P. Samuel Mohelnický	78 ročný, kazateľ		katalóg ZA; katalóg SI
1801, 20. III.	F. Paschal Nemec	stolár		katalóg ZA; katalóg SI
1801, 27. II.	F. Bruno Šimek	69-ročný		katalóg ZA; katalóg SI
1801, 9. III.	P. Sixtus Čech	kazateľ, kvardián		katalóg ZA; katalóg SI
1801, pred 27. VI.	Anna Kovariková	vdova po Martinovi Šcipovi	krypta	testament N. 802
1801, 21. XII.	Jozef Gvadáni	generál, apoštolský syndikus, 78-ročný	krypta pri oltári sv. Františka Assiského	LM, p. 223; matrika
1802, 12. I.	P. David Gabriel		bratská krypta za hlavným oltárom	LM, p. 223
1803, 23. I.	P. Benedikt Letocha	emeritný učiteľ, kazateľ, 85 ročný, 65 OFM		katalóg ZA; katalóg SI
1803, 23. I.	P. Benedikt Letocha	75-ročný	bratská krypta za hlavným oltárom	LM, p. 233
1803, 4. XI.	Katarína Selecká	vdova po Jozefovi Gvadánim, 67-ročná	krypta	LM, p. 242; matrika
1804, 18. VII.	Karol Jamerle	62-ročný	krypta pri kalvárii	LM, p. 244; matrika
1805, 27. XI.	P. Gabriel Gaube	expavlin, 74-ročný	bratská krypta za hlavným oltárom	LM, p. 253; testament N. 212; matrika
1805, 5. IV.	Anna Dlaškovičová	manželka Pavla Veselého, 73-ročná	krypta pod kaplnkou sv. Vendelína	LM, p. 246; matrika
1806, 20. II.	Ján Antalík	93-ročný	krypta pri kalvárii, pochovaný vedľa svojej manželky	LM, p. 259; matrika
1806, 24. VIII.	P. Bernard Polakovič	zástupca riaditeľa školy	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg SI; LM, p. 262
1806. 2. I.	P. Angel Sebenya	kazateľ a učiteľ Sv. písma, 45-ročný	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 256

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1807, 27. III.	František Puta- kovič	duchovný, 67-ročný	krypta v strede kos- tola medzi oltármi sv. Jána Nepomuc- kého a sv. Petra z Alcantary	LM, p. 272; matrika
1808, 10. IX.	F. Peter Szajden- berger	78-ročný		katalóg ZA; katalóg SI
1808, 26. IV.	Ladislav Jančík	manžel Sofie		testament N. 325; matrika
1808, 3. IV.	Katarína (Sofia) Huřová	manželka Ladislava Jančíka, 70-ročná	krypta v kaplnke sv. Vendelína	LM, p. 284; testament N.327; matrika
1809, 20. XII.	P. Faustin Valášek	emeritný kazateľ a lektor sv. písma	krypta pred hlav- ným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI; LM, p. 316
1809, 27. VI.	F. Jakub Dulinger			katalóg ZA; katalóg SI
1809, 27. VII.	F. Humilus Hus- zerini	kuchár		katalóg ZA; katalóg SI
1809, 9. V.	Marína (Katarína) Korínková	vdova po Jánovi Kar- došovi, 82-ročná	krypta pri kalvárii	testament N. 426; matrika
1810, 10. II.	Katarína Hřebíč- ková	vdova po Karolovi Janerlem, 65-ročná	krypta pri kalvárii	LM, p. 322; testament N.328; matrika
1810, 12. III.	Anna Trnková	vdova po Františkovi Fialovi, 70-ročná	krypta pod kaplnkou sv. Vendelína	LM, p. 322; matrika
1810, 26. VIII.	P. Daniel Morvay	bývalý konzultor, lektor		katalóg ZA; katalóg SI
1810, 8. I.	Gašpar Kern	hostinský, 32-ročný	krypta pri kalvárii	LM, p. 320; matrika
1812, 26. XI.	P. Tomáš Tibenský	27-ročný	krypta pred hlav- ným oltárom	LM, p. 342; matrika
1813, 29. X.	P. Eduard Pšentšik	kazateľ		katalóg SI
1815, 21. II.	P. Macarius Fodor	kazateľ		katalóg SI
1817, 29. X.	P. Hyacint Barvier	73 ročný		katalóg ZA; katalóg SI

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1819, 15. VI.	P. Ján Lipotzy	lektor Svätého písma	bratská krypta za hlavným oltárom	katalóg ZA; katalóg SI
1819, 9. I.	P. Valerín Grosz	kazateľ, emeritný učiteľ		katalóg ZA; katalóg SI
1829, 9. I.	F. Fidel Lehotky			katalóg ZA
1835, 18. XII.	Ján Antalík	94-ročný	krypta pri kalvárii	testament N. 1125; LM, p. 495; matrika
1836, 26. III.	Juraj Huťa	mešťan, 61-ročný	krypta pri kalvárii	LM, p. 497; matrika
1838, 5. V.	P. Lucían Papeš			katalóg ZA
1839, 5. V.	P. Cézar Honza	dvojnásobný emeritný provinciál		katalóg ZA
1840, 14. VI.	F. Rafael Bianovszky			katalóg ZA
1842, 6. XII.	P. Polykarp Kudela	kazateľ		katalóg ZA
1851, 19. X.	P. Simon Reck		krypta č. 7	katalóg ZA
1855, 18. V.	P. Ambróz Erneyei	72 ročný	krypta č. 9	katalóg ZA
1856, 16. III.	P. Anton Szekely	kazateľ, 73 ročný		katalóg ZA
1860, 18. VIII.	P. Bernard Tiffenbacher	emeritný kazateľ, 75 ročný		katalóg ZA
1860, 6. XI.	P. Felician Szukul	kazateľ, lektor filozofie, 26-ročný		katalóg ZA
1861, 4. III.	P. Pavol Príhoda	učiteľ v hlavnej škole	krypta č. 7	katalóg ZA
1866, 21. VIII.	F. Elyzar Jančok	31-ročný	krypta č. 11	katalóg ZA
1868, 16. V.	F. Canulus Sassina	klerik 2. ročníka teológie, tuberkulóza		katalóg ZA
1869, 13. X.	P. Viktor Vincent	kazateľ, 66-ročný, 51 rokov rehoľníkom	krypta č. 12	katalóg ZA

dátum úmrtia, prípadne pohrebu	meno zomrelého	ďalšie informácie o ňom	miesto pochovania	zdroj
1872, 2. X.	F. Nicetas Petrovič	klerik, študent teológie		katalóg ZA

ZOZNAM POUŽITÝH ZDROJOV

Pramene

Archív arcibiskupského úradu v Trnave, fond Vikariálny archív v Trnave, Kánonické vizitácie.

Moravský zemský archív v Brne, fond E 24 Františkáni Uherské Hradište.

Slovenská národná knižnica Martin, Literárny archív, sign. RHKS 483 Catalogus Patrum et Fratrum Almae Provinciae Hungariae Sanctissimi Salvatoris... [Žilina], 1757-1878 [on-line]. Dostupné na internete: <<https://dikda.snk.sk/view/uuid:4392f65e-9183-499f-ac6d-c1a6b4474a9a?page=uuid:abfc95e6-9af4-449a-8dde-12e887c6baeb>> [14. 3. 2024].

Slovenská národná knižnica Martin, Literárny archív, sign. RHKS 388 Catalogus Patrum et Fratrum Almae Provinciae Hungariae SS. Salvatoris... [Skalica?] 1600-1878 [on-line]. Dostupné na internete: <<https://dikda.snk.sk/view/uuid:-6f68a887-687b-424f-b9e1-228dff448edd?page=uuid:6b620b21-83db-4cd7-b59f-85c98ed9e1a4>> [14. 3. 2024].

Štátny archív Bratislava, fond Fragmenty archívu kláštora františkánov v Skalici, Liber Memorabilium Conventus Szakolcensis.

Štátny archív Bratislava, fond Zbierka cirkevných matrík, Rímskokatolícka cirkev Skalica, inv. č. 2012, [on-line] Dostupné na internete: <<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939F-BC9C-F?i=19&cc=1554443&cat=1467769>> [15. 3. 2024].

Štátny archív Bratislava, fond Zbierka cirkevných matrík, Rímskokatolícka cirkev Skalica, inv. č. 2013 [on-line] Dostupné na internete: <<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939F-BC33-C?i=551&cc=1554443&cat=1467769>> [15. 3. 2024].

Štátny archív Bratislava, fond Zbierka cirkevných matrík, Rímskokatolícka cirkev Skalica, inv. č. 2017 [on-line] Dostupné na internete: <<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939F-YN5Z-6R?i=493&cc=1554443&cat=1467769>> [15. 3. 2024].

Štátny archív Bratislava, fond Zbierka cirkevných matrík, Rímskokatolícka cirkev Skalica, inv. č. 2018 [on-line] Dostupné na internete: <<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-91SL-97ZT?i=191&cc=1554443&cat=1467769>> [15. 3. 2024].

Štátny archív v Trnave, pracovisko Archív Skalica, fond Rukopisy, HORÁKOVÁ, Valéria. Skalica, františkánsky kostol, Kráľovská ulica. Etapizácia vývoja objektu. Rukopis. Bratislava, 1993.

Štátny archív v Trnave, pracovisko Archív Skalica, fond Magistrát mesta Skalica, č. 19 (staré č. 89) Zápisnice zo zasadnutí senátu a volenej obce 1781-1786; č. 183

(staré 16) Zápisnica testamentov (Liber testamentorum, divisionum et transactionum) 1617-1695; Testamenty; kartón (ďalej k.) 115, MS 1781 adm. ŠATT PA Skalica, f. Jozef Šátek, k. 2 Bal-Be; k. 13 Hav-Ho; k. 36 Reha-Ru. Záhorské múzeum v Skalici, fond Rukopisy, č. 349 Výskum krypt vo františkánskom kostole v Skalici 1993.

Zoznam bibliografických odkazov

- BAČA, Robert. Skalica a gróf Gvadanyi. In *Zborník Záhorského múzea* 6, Skalica : Záhorské múzeum v Skalici, 2011, s. 36 – 48.
- BREZINA, Peter. Harmonizujúce dielo františkánov v Skalici v 15. – 21. storočí. Mokrá Háj : Ateliér knihy, 2012.
- DRAHOŠOVÁ, Viera – HLAVATÝ, Jozef – MINĐAŠ, Miroslav. Výskum františkánskeho kostola v Skalici. In *Záhorie*, 1993, roč. 2, č. 5 – 6, s. 26 – 28.
- DRAHOŠOVÁ, Viera. (Ed.). *Skalica*. Skalica : Mesto Skalica v spolupráci so Záhorským múzeom v Skalici, 2014.
- DRŠKA, Richard. *Mestská správa Skalice do roku 1711*. Skalica : Záhorské múzeum v Skalici, 2016.
- FEDERMAYER, Frederik. Klement Literat Beczency (a archontológia zástupcov palatínskych miestodržiteľov). In *Historický časopis*, 2011, roč. 59, č. 3, s. 493 – 513.
- FEDERMAYER, Frederik. Kráľovskí úradníci a šľachta v pomoháčskom období. In DRAHOŠOVÁ, Viera (Ed.). *Skalica*. Skalica : Mesto Skalica v spolupráci so Záhorským múzeom v Skalici, 2014, s. 873 – 879.
- FEJÉR, Georgius (Ed.). *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus et civilis X/7*. Buda, 1843.
- FRIDRICH, Urban. *Historia seu compendiosa descriptio Provinciae Hungariae Ordinis S. P. Francisci*, 2. zv., Cassovia : Typis Academicis Societatis Jesu, 1749.
- FRIMOVÁ, EVA. Eliáš Berger (1562 – 1644), cisársky historiograf a *poeta laureatus*. In *Historický časopis*, 2014, roč. 62, č. 3, s. 393 – 413.
- FUTÁK, Peter – PLAČEK, Miroslav. Vznik a stredoveké proměny Veselí (1201-1527). In PLAČEK, Miroslav a kol. *Veselí nad Moravou. Město na řece času*. Veselí nad Moravou : Město Veselí nad Moravou, 2011, s. 112 – 124.
- GAHÉR, František. *Historické nápisy z Nitrianskej stolice do roku 1650*, Bratislava : UK v Bratislave, 2023.
- GAJDOŠ, V. Jozef. Františkáni na Záhorí: Črta k dejinám františkánskeho kláštora v Skalici a Malackách. In *Almanach Spolku záhorských akademikov so sídlom v Malackách*. SZA : Malacky, 1938, s. 105 – 115.
- HLAVATÝ, Jozef. Výskum františkánskeho kostola v Skalici (5. časť). In *Záhorie*, 1994, roč. 3, č. 4, s. 20 – 22;
- HOFERKA, Martin. Františkáni v Skalici – duchovný a kultúrny odkaz. In *Záhorie*, 2016, roč. 25, č. 1, s. 10 – 18.
- HOFERKA, Martin. *Šaštínsky (vice)archidiakonát v 16. – 18. storočí*. Skalica : Záhorské múzeum v Skalici, 2011.
- CHALOUPECKÝ, Václav (Ed.). *Středověké listy ze Slovenska*. Bratislava : Učená společnost Šafaříkova, 1937.
- LUXOVÁ, Viera. Memento mori: formy náhrobnej skulptúry. In BURAN, Dušan a kol. *Gotika*. Bratislava : SNG, 2003, s. 325 – 333.

- LUXOVÁ, Viera. Sochárska výzdoba františkánskeho kostola v Skalici. In *ARS*, 1-3/1999, s. 136 – 145.
- MÁJKOVÁ, Terézia. Epigrafické pamiatky v Skalici. In. *Slovenská archivistika*, 2022, roč. 52, č. 1, s. 88 – 136.
- MINDÁŠ, Miroslav. Františkánsky kostol a kláštor. In DRAHOŠOVÁ, Viera (ed.). *Skalica*. Skalica : Mesto Skalica v spolupráci so Záhorským múzeom v Skalici, 2014, s. 383 – 391.
- MINDÁŠ, Miroslav. Františkáni. In DRAHOŠOVÁ, Viera (ed.). *Skalica*. Skalica : Mesto Skalica v spolupráci so Záhorským múzeom v Skalici, 2014, s. 677 – 681.
- MINDÁŠ, Miroslav. Heraldické náhrobníky zo Skalice. In *Heraldika na Slovensku*, Martin : SGHS, 1997, s. 94 – 99.
- MINDÁŠ, Miroslav. Výskum františkánskeho kostola v Skalici (2. časť). In *Záhorie*, 1994, roč. 3, č. 1, s. 16 – 18.
- MINDÁŠ, Miroslav. Výskum františkánskeho kostola v Skalici (3. časť). In *Záhorie*, 1994, roč. 3, č. 2, s. 12 – 13.
- PLAČEK, Miroslav – FUTÁK, Peter. Málo známý pozdně gotický náhrobník Apolónie z Vojslavic. In DÁŇOVÁ, Helena. – MEZIHORÁKOVÁ, Klára. – PRIX, D. (Eds.). *Artem ad vitam. Kniha k počtĕ Ivo Hlobila*. Praha : Artefactum, 2012, s. 237 – 242.
- POKLUDA, Zdeněk. Rytíři z Vojslavic. In *Malovaný kraj*, 1997, roč. 33, č. 2, s. 5.
- POMFYOVÁ, Bibiana. Stredoveká architektúra žobravých reholí na Slovensku – stav výskumu a problémové okruhy. In KVASNICOVÁ, Magdaléna. – ŠEREĞI, Marek. (Eds.). *Architektúra kláštorov a rehoľných domov na Slovensku. Dejiny a pamiatková ochrana*. Bratislava : SPEKTRUM STU, 2018, s. 47 – 137.
- RITOÓK, Ágnes. Náhrobný kameň Kryštofa Kropáča z Nevědomí a na Bzenci. In *Záhorie*, 2018, roč. 27, č. 4, s. 2 – 6.
- SASINEK, F. V. Starožitnosti Skalice. In *Slovenský letopis pre historiu, topografiu, archaeologiu a ethnografiu*, 1877, roč. 2, , zošit 4, s. 265 – 273.
- SASINEK, F. V. Z pamätnej knihy P. P. Františkánov v Uhor. Hradišti. In *Slovenský letopis pre historiu, topografiu, archaeologiu a ethnografiu*, 1879, roč. 3, s. 134 – 155.
- ŠÁTEK, Jozef. Náboženské pomery v Skalici od reformácie do jozefinizmu. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1946.
- ZVARA, Edina. *Ferencesek szakolcán a korai újkorban*. Budapest : METEM, 2012.

Internetové zdroje

- Epitaf (?) Imricha Czobora zo Skalice* [on-line]. Dostupné na internete: <https://www.webumenia.sk/dielo/SVK:SNG.O_385> [30. 3. 2024].
- HERBERMANN, G. Charles (Ed.). *The Catholic Encyclopedia*, zv. 14, s. 836-837 [on-line]. Dostupné na internete: <<https://ccel.org/ccel/herbermann/cathen14/cathen14.html?term=Apostolic%20Syndic>> [14. 3. 2024].

SUMMARY

Crypts of the Franciscan Church in Skalica as a place of final rest.

The Franciscan monastery in Skalica was founded at the end of the 1560s and belonged to the Hungarian Franciscan Province of the Most Holy Saviour. Because of its location, it became the seat of the provincial and the venue for provincial chapters. Although the town and the monastery were spared from the Ottomans, they were threatened by relatively frequent fires and uprisings.

In the middle of the 18th century the monastery acquired its present form after several reconstructions. The center of the monastery complex is the Convent Church of the Blessed Virgin Mary. Already at the end of the 15th century it had 5 altars, the present altars date from the last adjustments in the middle of the 18th century. When the floor was repaired in 1993, it was possible to identify 17 crypts in the nave and several epitaphs. Of these 14 were examined. Already when they were opened, it was found, on the basis of the preserved coffins and skeletal remains, that about 30 persons, both men and women, laics and monks, were buried in the crypts. Since its foundation, the church has served as a final resting place not only for the monks, but also for benefactors and people related to the monastery. The Franciscan Convent of Skalica played an irreplaceable role in the sepulchral culture of the town. Among other monastic churches, it represented an important alternative to the parish church and cemetery. The possibility of being buried outside the parish church, with the monks, caused a permanent tension between the parish and the monasteries. According to historical data, there were a total of 18 crypts in the Franciscan church. Some of them were built during the aforementioned rebuilding in the middle of the 18th century. From April 1781, by a rescript of Joseph II, it was forbidden to bury in the crypts of churches that did not have access from the outside. In the Franciscan church, the possibility of burial in the crypt under the chapel of St. Wendelin and in the crypt by the calvary in the entrance courtyard of the monastery remained. The monks were given an exception and could still be buried in the religious crypt behind the main altar. At the beginning of the 19th century, the regulation on crypts was no longer observed. Compared to the period before the Josephine prohibition of 1781, the burial of laics in crypts was less frequent and even then, only until the 1740s. The burial of monks in crypts lasted longer, until the mid-1880s. The monastery also had its own small cemetery where people who lived in the monastery without being members of the monastery were buried, such as various servants and helpers in the monastery service or poor people who found refuge in the monastery. The cemetery was surrounded by a wall and was located in front of the entrance to the monastery. It also included an ossuary.

On the basis of material and written sources, we have managed to identify more than 300 people who were buried in the crypts of the Franciscan church. Almost half of them were monks. The oldest person buried in the crypts was Agnes of Cutzesdorf. Her epitaph dates from 1488. Until the beginning of the 17th century, as no written sources for the monastery have survived, we are only dependent on epitaphs. Several of them were used repeatedly. It is also only from the 17th century onwards that we know the names of the buried monks as well as those of the townspeople. On the basis of wills, and later of registers and the monastery chronicle, we can identify the buried townspeople. In the case of the monks, the basic source is the so-called catalogue and, from the end of the first half of the 18th century, the monastery chronicle. Anyone who wanted to be buried with the Franciscans, apart from the monks, left them a certain part of their

property in a will. The size of the bequest depended on the wealth of the testator. Very often this took the form of a mass base, the interest from which was to be used to hold services at a specified time. The execution of the last will was guaranteed by witnesses to the will, usually from the town council. Often, they included requirements regarding burial as well.

ThLic. Martin Hoferka, Th.D.,
Záhorské múzeum v Skalici
SK-90901 Skalica; Námestie slobody 13
e-mail: <martin.hoferka@zahorskemuzeum.sk>